Бугун—халқ депутатлари маҳаллий Советлари, район (шаҳар) халқ судларига халқ судьялари сайловлари куни

ҲАММА—САЙЛОВГА!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | № 142 (19.813). | • 1987 йил 21 июнь, якшанба • | Баҳоси 3 тийин.

Ленинчасига фикр юритайлик ва ҳаракат қилайлик

М. С. Горбачев асарлари — «Танланган нутқлар ва мақолалар»нинг уч томи нашрдан чиқди.

КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг шу нашрга киритилган асарлари давр жиҳатидан деярли йигирма йилни қамраб олади. Уларда социал-иқтисодий, сиёсий ва идеология масалаларининг, назарий ва амалий проблемаларнинг кенг доираси ёритилади. Бир қанча асарлар биринчи марта эълон қилинмоқда.

Уч томликда эълон қилинаётган ишлар новаторлик, ижодкорлик руҳи билан йўғрилган. Етилган проблемаларни дадиллик билан ўртага қўйиш, уларни илмий жиҳатдан чуқур асослаб бериш, қимматли амалий тажрибани умумлаштириш, камчиликларга танқидий муносабат, кўп йиллардан буён одамларнинг ташаббусига тўсқинлик қилиб келган ўз умрини тугатган ақидалар ва бир қолипдаги тафаккурга қарши қатъий кураш ана шу асарлар учун хосдир. Автор резервларимиз, социалистик тузумнинг битмас-туганмас бунёдкорлик имкониятлари ва афзалликлари тўғрисида таркиб топган тасаввурларимизни кенгайтиришга ҳаракат қилади.

КПСС Марказий Комитети 1985 йил апрель Пленумида қилинган доклад, КПСС Марказий Комитетининг партия XXVII съездига М. С. Горбачев қилган Сиёсий доклади, унинг қайта қуриш ва жадаллаштириш масалалари юзасидан съезддан кейинги нутқлари уч томлик нашрда алоҳида ўрин тутади.

М. С. Горбачев асарлари марксча-ленинча тафаккурни ривожлантиришга ижодий муносабат намунасидир, ички ва халқаро ҳаёт проблемаларига ишчанлик билан, реалистик ва янгича ёндашишнинг намунасидир. Шу билан бирга бу асарларнинг мазмуни — яна ҳам мураккаб ва жўшқин ижтимоий практика, партия билан халқнинг, қардош партиялар ва мамлакатларнинг коллектив тажрибаси негизида революцион назарияни янада бойитиш омилидир.

Уч томликни Сиёсий адабиёт нашриёти чиқарди.

(ТАСС).

ЭНГ МУНОСИБ НОМЗОДЛАРГА ОВОЗ БЕРАМИЗ

Бугун мамлакатимизда катта байрам. Маҳаллий Советлар ва район (шаҳар) халқ судларига сайловлар куни. Республикамиз меҳнаткашлари ўзларининг энг муносиб фарзандларини халқ депутатлари маҳаллий Советлари депутатлигига сайлаш учун сайлов участкаларига келадилар. Улар район (шаҳар) халқ судларига халқ судьяларини ҳам сайлашади.

Бу галги сайловлар шубҳасиз халқ депутатлари ҳаётидагина эмас, бутун республикамиз ижтимоий ҳаётида ҳам муҳим роль ўйнайди. Бугунги сайловнинг ўзига хос хусусияти шундаки, у мамлакатимизда қайта қуриш жараёни давом этаётган, инсон омилини активлаштириш вазифаси жуда ўткир бўлиб турган бир пайтда ўтказилмоқда.

Сайловлар давлатимиз сиёсий асоси — Советлар фаолиятининг, социалистик демократиямиз ҳаётбахш кучининг кўригидир. Бу галги сайловлар маҳаллий давлат ва ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари ишини яхшилаш, социалистик демократияни партия XXVII съезди, КПСС Марказий Комитети январь Пленуми руҳида чуқурлаштириш учун айниқса муҳим аҳамият касб этади. Давлат ҳокимияти органлари фолиятини янада яхшилаш ва такомиллаштиришда, социал-иқтисодий ва маданий қурилишда уларнинг ролини ошириб боришда янги босқич бўлади.

Ўтган чақириқ маҳаллий Советлари ўз фаолиятини якунлар экан, у КПСС XXVII съезди қарорларини амалга ошириш йўлида муайян муваффақиятларга эришганлигини қайд этиш даркор. Ўн иккинчи чақириқ республика халқ депутатлари маҳаллий Советларининг депутатлигига республикамиз территориясида яшовчи 57 миллат ва элатнинг вакиллари сайланган эди. 104513 депутатнинг 69 процентдан кўпроғи бевосита ишлаб чиқаришда банд бўлган ишчилар ва колхозчилардан иборат эди. 12,5 мингдан ортиқ депутат фан, маданият, адабиёт, санъат, маориф ва соғлиқни сақлаш ходими. Депутатлар орасида халқ хўжалиги мутахассислари ,партия, совет, касаба союз, комсомол ходимлари, ҳарбий хизматчилар, студент, пенсионер ва уй бекалари бор эди.

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети ўтган йил июлида «КПСС XXVII съезди қарорлари асосида социал-иқтисодий тараққиётни жадаллаштиришда халқ депутатлари Советларининг ролини янада ошириш ва масъулиятини кучайтириш тўғрисида» қарор қабул қилдилар. Бу ҳужжат Советлар ва бошқарув органларининг мақсадга йўналтирилган самарали фаолияти учун кенг уфқлар очди.

Кўпгина жойларда Советлар ва уларнинг органлари активлиги ўсиб бораётгани кўзга ташланмоқда. Бу ваколатли органларимизнинг асосий иш формаларидан бўлган сессияларни ўтказиш мазмунан бойиётганлиги, жонли руҳда ўтаётганлигида кўзга ташланмоқда. Доимий комиссиялар, депутат группалари ва постлари фаолияти ҳам жонланмоқда. Кўпгина Советларнинг ижроия комитетларида ишчанлик руҳи сезиларли даражада ошмоқда. Уларнинг бошқарув аппарати ишида ҳам ижобий ўзгаришлар кўзга ташланмоқда. Бироқ амалга оширилган ишларни ўсиб кетган вазифалар ва талаблар асосида, халқ хўжалиги ишида жиддий камчиликлар ва узулишлар рўй берганлиги, саноат, қурилиш, қишлоқ хўжалиги, айниқса пахтачиликни, шунингдек хизмат соҳасини ривожлантириш бўйича республика орқада қолаётганлигини ҳисобга олиб баҳоланса, халқ депутатлари Советлари фаолиятидаги, уларнинг ижро этувчи ва фармойиш берувчи органлари иш услублари ва фаолиятларидаги жиддий камчиликлар кўзга ташланиб қолади. Бу ҳали Советлар ишида зарур даражадаги қайта қуришга эришилмаганлигини кўрсатади.

Бу галги сайловлар кўп жиҳатдан ҳозирги давримиз каби ўзига хосдир. Партия социалистик демократияни янада чуқурлаштириш йўлидан бормоқда. Табиийки, партия халқ вакиллигининг формаларини такомиллаштиришга, совет сайлов системасининг демократик принципларини ривожлантиришга алоҳида эътибор бераётир. Бу XXVII съезд қабул қилган янги таҳрирдаги КПСС Программасида ҳам таъкидланган

КПСС XXVII сеъезди кўрсатмаларига мувофиқ мамлакатимизда сайловни ўтказишга баъзи ўзгартишлар киритилди. Эксперимент тариқасида маҳаллий Советларга сайловлар йириклашган кўп мандатли округлар бўйича ўтказилмоқда. Республикамизда кўп мандатли сайлов округлари бўйича сайловлар Ленин, Вобкент, Ғаллаорол, Ульянов, Навбаҳор ,Норин, Булунғур, Гагарин, Оқолтин, Коммунистик ,Бувайда, Урганч, Шуманай районларида ўтказилмоқда.

Кўп мандатли округлар бўйича депутатликка кўрсатилган номзодлар сони қоидага кўра ушбу округ мандати сонидан кўп бўлади. Сайловчи сайлов бюллетенини тўлдирар экан, у қарши овоз бераётган номзод фамилиясини ўчириб, бошқа фамилияларни қолдириш ҳуқуқига эга. Шундай қилиб, номзодларнинг ўртасида ўзига хос мусобақа қилиш — ўз шахсий фазилатлари, ишчанлик ва инсоний ҳислатларига кўра мусобақалашишларига имконият туғилади. Сайловчилар депутатлик бурчини ўз нуқтаи назарларидан яхши бажара оладиган кишиларга овоз берадилар.

Олдимизда турган улуғвор вазифаларни бажариш кўп жиҳатдан навбатдаги чақириқ маҳаллий Советларга сайланган халқ вакилларининг қандай фаолият кўрсатишларига, уларнинг ишчанлик қобилиятлари, ташкилотчиликларига боғлиқ. Шунинг учун Советлар составига қайта қуришнинг улуғвор вазифаларини амалга оширишга қодир бўлган энг муносиб кишилар сайланмоқдаки, улар бу ишончни ғоят қадрлашлари даркор.

Халқимиз Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 70 йиллигини нишонлаш арафасида турибди. Биз босиб ўтган йўлимизга фахр-ифтихор билан назар ташлар эканмиз, келажакка ишонч билан боқамиз. Жуда кўп иш қилишимиз керак. Ана шу улуғвор вазифаларни бажаришда давлат ишларини бошқариш учун ваколат олаётган Советларнинг янги состави муҳим роль ўйнайди.

Албатта республикамиз меҳнаткашлари бу галги сайловларда ҳам зўр активлик ва уюшқоқлик билан қатнашиб, ўз гражданлик бурчларини адо этадилар. Улар коммунистлар ва партиясизлар блоки номзодлари учун якдиллик билан овоз берадилар. Бу билан Коммунистик партиянинг ташқи сиёсатини, социал-иқтисодий тараққиётни жадаллаштириш йўлини қўллаб-қувватлаётганларини намойиш қиладилар.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ, СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети Удмуртия АССР пойтахти меҳнаткашларининг ва республика ташкилотларининг шаҳарда янги ташкил этилган районга, шунингдек «Ижмаш» ишлаб чиқариш бирлашмасига Д. Ф. Устинов номини бериш тўғрисидаги таклифларини қўллаб-қувватладилар.

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг «Д. Ф. Устинов хотирасини абадийлаштириш тўғрисида»ги 1984 йил 27 декабрдаги қарорининг биринчи банди бекор қилинди. Қарорнинг ана шу бандига мувофиқ Удмуртия АССР пойтахти Устинов шаҳри деб номи ўзгартирилган эди. Шаҳарнинг олдинги номи— Ижевск сақлаб қолинди.

ФАН ВА ТЕХНИКА АГРОСАНОАТ КОМПЛЕКСИГА ХИЗМАТ ҚИЛСИН

20 июнь куни Тошкентда, Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги Фан-техника тараққиётига кўмаклашувчи республика кенгашининг мажлиси бўлди. Мажлисда кенгашнинг республика агросаноат комплексига фан ва техника ютуқларини жорий этишни жадаллаштириш юзасидан берган тавсиялари бажарилиш якунлари ва улар қандай ижро этилаётганлиги муҳокама қилинди.

Кенгашга КПСС Марказий Комитети ўзининг «Ўзбекистон ССР, Тожикистон ССР ва Туркманистон ССР агросаноат комплекси табиий-иқтисодий потенциалидан қониқарсиз фойдаланилаётганлиги тўғрисида»ги қарорида Ўзбекистон агросаноат комплексидаги ишлаб чиқариш потенциалидан ёмон фойдаланилаётганлиги, деҳқончилик ва чорвачилик самараси пастлигининг асосий сабабларидан бири фан-техника тараққиётининг суст ривожланаётганлигидадир, деб кўрсатиб ўтганлиги таъкидланди. Оқибатда қишлоқ хўжалик экинларининг ҳосилдорлиги ошмаяпти, пахта сифатини кўтариш муаммоси ҳал этилмаяпти, маҳсулот ишлаб чиқариш учун меҳнат ва маблағлар кўп сарфланишига йўл қўйилмоқда, зарар келтираётган хўжаликлар сони камаймаяпти.

Кенгашнинг тавсияларига кўра, Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитети, республика Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги, «Главсредазирсовхозстрой», Ўзбекистон ССР Фанлар академияси, ВАСХНИЛнинг Ўрта Осиё бўлими, бошқа идоралар ва илмий-тадқиқот институтлари кенгашнинг ўтган йилги мажлисида қабул қилинган таклифларни амалга ошириш, аниқланган камчиликларни бартараф этиш учун муайян иш қилдилар. Аммо бу тадбирлар ҳозирча етарли эмас.

Мавжуд машиналарни такомиллаштириш ҳамда принципиал жиҳатдан янги машиналарни яратиш учун қишлоқ хўжалигини механизациялаш ва электрлаштириш Ўрта Осиё институти ҳамда пахтачилик учун машиналар бўйича давлат махсус конструкторлик бюроси 12 та осма ва шатакка олинадиган агрегатлари ва мосламалари бўлган Т—250 ҳайдов тракторини ва 8 қаторли сеялка ҳамда культиватор билан биргаликда ишлатиладиган МТЗ—140Х чопиқ тракторини синовдан ўтказмоқдалар. Тупроқни чуқур юмшатиб кетадиган ағдарма плуг яратилди. Аммо республика далаларига бундай техника ҳали чиққани йўқ.

Пахтани териш ва тўкилган пахтани йиғиштириб олишга мўлжалланган машина ҳамда қурилмаларнинг 22 та конструкцияси идоралараро синовларда кўрикдан ўтказилди. Пахта териш техникасининг самарадорлигига баҳо берилди, унинг техникавий даражасини оширишнинг йўналишлари белгиланди. Бу йилги мавсумда тўрт қаторли пахта териш машиналарининг 7 та тажриба намунасини синаб кўриш учун тақдим этиш планлаштирилган. 1991—2000 йилларда пахта териш техникасини яратиш юзасидан фундаментал ва тажриба-конструкторлик ишларини ривожлантириш прогнози тайёрланди. Айни вақтда ҳозир мавжуд бўлган пахта териш машиналарининг қарийб учдан бир қисми ўтган мавсумда ишлатилмади.

Республика Фанлар академияси тармоқ илмий-тадқиқот институтлари билан биргаликда пахтанинг интенсив типдаги янги навларини яратиш бўйича фундаментал генетик селекцион тадқиқотлар комплекс программасини тузиб чиқди. Г. С. Зайцев номидаги ғўза селекцияси ва уруғчилиги Бутуниттифоқ илмий-тадқиқот институтида селекция жараёнини қисқартиш учун фитотрон қурилди. Пахтанинг 5 та янги нави истиқболли деб топилиб, районлаштиришга тавсия этилди.

Олимлар ва мутахассислар республика қишлоқ хўжалигида, пахта тозалаш саноатида, мева-сабзавотчилик ва узумчиликда, озиқ-овқат саноати тармоқларида, ремонт корхоналарида фан-техника тараққиётининг асосий йўналишлари бўйича тармоқ программалари, чорвачиликда эса «Сут», «Гўшт» ва «Озуқа» деб аталган аниқ мақсадни кўзлаб тузилган программаларни ишлаб чиқдилар.

«Уруғчилик» комплекс программаси ишлаб чиқилмоқда. Бу программада маккажўхори ва озуқа экинлари юзасидан илмий ишлаб чиқариш бирлашмасини тузиш кўзда тутилади. «Ипак» ва «САНИИРИ» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаларини ташкил этиш юзасидан киритилган таклиф ўрганиб чиқилмоқда.

Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигига ўн иккинчи беш йилликда лазер техникаси ҳамда автоматлаштирилган машина ва механизмлар ишлатилгани ҳолда текислаш ишлари ва зовур тармоқлар қуриш ҳажми белгилаб берилди.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясида «Дефолиант» фан-техника маркази ишлай бошлади, ғўзани ўстирувчи стимулятор, вилтга қарши препаратлар ва янги гербицидлар ишлаб чиқилди ҳамда жорий этиш учун топширилди, юксак самарали ва заҳари оз дефолиант моддаларни синтез қилиш борасида тадқиқотлар олиб борилмоқда.

Бу ишланмаларнинг ҳаммаси узоқ истиқболга мўлжалланган. Вақт эса етилган проблемалар жадал ҳал этилишини тақозо қилади.

Кенгаш тавсияларини бажаришда интизомсизлик ва сусткашлик қилинмоқда, бу тавсияларнинг бир қисмидан тўла ҳажмда фойдаланилмаган. Ҳозиргача машина-ускуналар янги авлодларини яратиш планини ишлаб чиқиш тугалланмаган, тармоқ программалари агросаноат комплексидаги фан-техника тараққиёти ягона комплекси билан боғланмаган. Ғўза уруғчилигини саноат негизига ўтказиш, юксак репродукциядаги уруғлик етиштирувчи, шунингдек гўшт, сут, консерва ва озиқ-овқат саноати тараққиётини илмий жиҳатдан таъминлашни яхшилаш билан шуғулланувчи агросаноат бирлашмаларини яратиш борасидаги таклифлар ишлаб чиқилмади ва республика ҳукуматига тақдим этилмади.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, республика Госплани эса Давлат агросаноат комитети ва ВАСХНИЛ Ўрта Осиё бўлими ҳамда Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Экономика институтининг пахта толаси нархи юзасидан берган таклифларини кўриб чиқмади.

Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитети билан ВАСХНИЛ Ўрта Осиё бўлими демографик ва социал шароитларни ҳисобга олган ҳолда маҳсулот етиштиришни планлаштириш учун нормативлар ишлаб чиқишни чўзиб юборди. Илмий ишланмаларни ишлаб чиқаришга жорий этганлик учун олимлар, мутахассисларни моддий рағбатлантириш юзасидан инструкция тайёрланмаган.

Кенгаш мажлисида айтиб ўтилдики, мана шу чала ишларнинг ҳаммаси республика министрликлари, идоралари ва агросаноат комплексининг ташкилотлари ўз ишларини партия XXVII съезди ҳамда КПСС Марказий Комитети 1987 йил январь Пленумининг талаблари асосида қайта курмаганликларидан, камчиликларга барҳам бериш чораларини сусткашлик билан амалга ошираётганлигидан, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш масалаларини бўш ҳал этаётганликларидан далолат бериб турибди. Моддий, меҳнат ва молиявий ресурсларни интенсив технологияларни жорий этишга, алмашлаб экишни ўзлаштиришга, чорвачиликнинг озуқа базасини мустаҳкамлаш, селекция ва уруғчиликни такомиллаштиришга, қорамол ва парранда зотини яхшилашга сарфлаш тавсия этилди. Меҳнатни ташкил этишнинг пудрат формаларини жорий этиш, меҳнатга пировард натижаларга қараб ҳақ тўлаш ва уни рағбатлантириш, ҳақиқий хўжалик ҳисобини ўзлаштириш, барча хўжаликлар, корхоналар ва ташкилотлар рентабел ишлашини таъминлаш юзасидан қўшимча чоралар кўриш лозим.

Кенгаш мажлисида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонхўжаев нутқ сўзлади.

Кенгаш ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари Т. А. Алимов, В. П. Анишчев, Ғ. Ҳ. Қодиров, В. Н. Лобко, Р. Н. Нишонов, В. И. Огарок, М. Ҳ. Холмуҳамедов, Ҳ. Алимова, Б. Ф. Сатин, В. А. Хайдуров, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Ғ. З. Заҳриддинов, И. Искандаров, В. В. Судаценков қатнашдилар. (ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ҚАРОРИ

ПАХТАКОР РАЙОНИДАГИ КИЧАНОВ НОМЛИ, БАХМАЛ РАЙОНИДАГИ ПАРТИЯ XXIII СЪЕЗДИ НОМЛИ СОВХОЗЛАР ВА НОРИН РАЙОНИДАГИ «КОММУНИЗМ» КОЛХОЗИНИНГ КОЛЛЕКТИВ ПУДРАТНИ ВА ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИ БОШҚАРИШНИНГ САМАРАЛИ ФОРМАЛАРИНИ ЖОРИЙ ЭТИШ БОРАСИДАГИ ИШ ТАЖРИБАСИ ҲАҚИДА

Республикада КПСС Марказий Комитети 1985 йил апрель Пленуми концепциясига, XXVII съезд талабларига, партиянинг иқтисодий масалаларга оид қарорларига мувофиқ хўжалик механизмини такомиллаштириш юзасидан ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишга қаратилган муайян ишлар қилинмоқда. Ўзбекистон меҳнат коллективлари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 70 йиллиги яқинлашиб келаётганлиги муносабати билан КПСС Марказий Комитетининг совет халқига Мурожаатномасига жавобан бу йилги планларни муваффақиятли бажариш, партиянинг социал-иқтисодий тараққиётни жадаллаштириш йўлини амалга ошириш учун қатъият билан кураш олиб бормоқдалар. Уларнинг фаолияти фан-техника тараққиёти ютуқларини, бошқаришнинг иқтисодий методларини кенг жорий этишга, меҳнатни ташкил этишни ва уни рағбатлантиришни такомиллаштиришга, ҳар бир меҳнатчининг пировард натижалардан шахсий манфаатдорлигини оширишга сафарбар этилмоқда.

Республика совхозлари ва колхозлари фаолиятида хўжалик ҳисоби ва пудрат принциплари фаол жорий этилмоқда. Бу соҳада Пахтакор районидаги Кичанов номли, Бахмал районидаги Партия XXIII съезди номли совхозларда ва Норин районидаги «Коммунизм» колхозида ижобий тажриба тўпланди.

Ишлаб чиқариш бригадаларини коллектив пудрат, хўжалик ҳисоби принципларига ўтказиш, бошқаришнинг цех структурасини жорий этиш, бригадаларнинг маъмурият билан чек системаси ҳамда моддий ва меҳнат ресурсларининг маҳсулот бирлиги ва қишлоқ хўжалик ишлари турларига сарфи юзасидан ишлаб чиқилган лимитлар ёрдамида ўзаро ҳисоб-китоб қилиб боришини ташкил қилиш, шунингдек, меҳнатга ҳақ тўлашнинг қатъий нормативлари ана шу хўжаликлар ишини қайта қуришда асосий бўғин бўлди.

Кўрилган бу тадбирлар бошқарув ходимларини сақлаб туриш билан боғлиқ бўлган харажатларни анча камайтириш, ишлаб чиқариш бошланғич бўғинларининг хўжалик жиҳатидан мустақиллигини ошириш имконини берди. Ошкоралик ва иш натижаларини қиёслашнинг кучайтирилганлиги социалистик мусобақани авж олдириб юборди. Бошқаришни демократиялаштириш социал соҳани ривожлантириш, қишлоқ меҳнатчилари меҳнат ва дам олиш шароитларини яхшилаш ҳақида ғамхўрликни кучайтиришга ёрдам берди. Амалга оширилган бу ишлар натижасида илгари анча зарар кўрган ва ишлаб чиқариш потенциалидан қониқарсиз фойдаланиб келган мазкур хўжаликлар қисқа муддат ичида ишлаб чиқариш самарадорлигини анча оширишга муваффақ бўлдилар, хўжалик ҳисоби ва ўзини ўзи маблағ билан таъминлашга тўла-тўкис ўтиш учун имкониятни таъминладилар.

Масалан, Жиззах область Пахтакор районидаги Кичанов номли совхозда 1986 йилда пахта етиштириш олдинги икки йилга нисбатан салкам 4 минг тонна кўпайди, ҳосилдорлик эса 10 центнер ошди. 1986 йилда пахта тайёрлаш плани 110,4 процент бажарилди. Ҳосилнинг 77 проценти машиналарда териб олинди ва 80 проценти биринчи сортга топширилди. Дон, мева-сабзавот, полиз маҳсулотлари, гўшт ва сут етиштириш ва тайёрлаш планлари ортиғи билан адо этилди. Ҳар бир ходим ҳисобига салкам 7 минг сўмлик маҳсулот етиштирилди, бу эса республикадаги ўртача даражадан 1,8 баравар кўпдир. Меҳнатга ҳақ тўлаш анча кўпайди. Уч миллион сўмдан кўпроқ фойда олинди. Хўжаликнинг рентабеллиги 38 процентни ташкил этди.

Наманган областининг Норин районидаги «Коммунизм» колхозида 1984—1986 йилларда пахта ҳосилдорлиги гектар бошига ўртача 35,8 центнерни ташкил этди, бу эса ундан олдинги уч йилга нисбатан 7 центнер юқоридир. Ҳар гектар ер ҳисобига олинган пул даромади 2,3 минг сўмдан 3,4 минг сўмга етди. Меҳнат унумдорлиги 1,4 баравар ошди. Натижада фонд самарадорлиги 1,5 баравар ошди, бир центнер пахта таннархи 12 сўм, қора молларни бир центнер семиртириш 15 сўм, сут етиштириш 6 сўм 90 тийинга арзонлашди. Колхознинг соф даромади 3,2 баравардан зиёдроқ ўсди, хўжаликнинг рентабеллиги эса 2,3 баравар кўпайиб, 36,3 процентга етди. Шу даврда меҳнат унумдорлигини илдам ўстириш билан бир вақтда меҳнатга ҳақ тўлаш 35 процент ошди.

Меҳнатни ташкил этиш коллектив формаларининг, айниқса оила пудратининг юксак афзаллигини Жиззах областининг Бахмал районидаги Партия XXIII съезди номли боғдорчилик-узумчилик совхози иш тажрибаси ҳам тасдиқламоқда.

Кейинги икки йилда пудратдаги оилавий звенолар одатдаги бригадаларга нисбатан гектар бошига 2,6 баравар кўп маҳсулот олмоқда. 1985 йил хўжаликда оилавий пудрат билан 130 оила ишлаган бўлса, 1986 йилда уларнинг сони 363 га қадар кўпайди ва уларнинг қаровидаги токзорлар 427 гектарга етди.

Узумчилик ва бошқа деҳқончилик соҳаларида коллектив (оилавий) пудратни жорий этиш хўжалик экономикасини мустаҳкамлашга, ундаги бутун хўжалик фаолиятини анча яхшилашга кўмак берди. Ялпи маҳсулот қиммати 1983 йилги қиёсий нархларда 58 процент ўсди, тушган пул 62 процент, хўжаликнинг фойдаси 69 процент, шу жумладан узумчиликда 3,5 баравар кўпайди. Умумиттифоқ фондига узум ортиб жўнатиш 1984 йилга нисбатан 1986 йилда 1510 тоннадан 2990 тоннага, майиз 169,5 тоннадан 493 тоннага кўпайди.

Совхозда коллектив (оилавий) пудратни жорий этиш асосий тармоқ— узумчиликда меҳнат унумдорлигини 1,6 баравар кўпайтиришга имкон берди. Бир ишчининг ўртача йиллик иш ҳақи 1984 йилдаги 1336 сўмдан 1986 йилда 1733 сўмга ортди ёки 29,7 процент кўпайди.

Шу билан бирга кўриб чиқилаётган хўжаликларда фойдаланилмаётган резервлар ва ҳал этилмаган проблемалар ҳали кўп. Чорвачиликда, ем-хашак етиштиришда, сабзавотчилик ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришига хизмат қилувчи тармоқларда коллектив пудрат .ва хўжалик ҳисобининг жорий этилиши суст бормоқда. Бунинг натижасида уларнинг иш самарадорлиги замонавий талаблардан анча орқада қолмоқда. Ўрта бўғин мутахассислари ва раҳбарларининг, оддий меҳнаткашларнинг малакасини ошириш системаси такомиллаштиришга муҳтож. Қишлоқ аҳолисини уй-жой, маиший хизматлар, мактабгача муассасалар, мактаблар билан таъминлаш масалалари дуруст ҳал этилмаяпти.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми **қарор қилади:**

1. Жиззах область Пахтакор районидаги Кичанов номли, Бахмал районидаги Партия XXIII съезди номли совхозларнинг, Наманган область Норин районидаги «Коммунизм» колхозининг иш сифатини, меҳнат унумдорлигини ўстиришни тубдан яхшилашни, жамоат ишлаб чиқариши самарадорлигини оширишни таъминловчи коллектив пудратни жорий этиш, ишлаб чиқаришни бошқариш шаклларини такомиллаштириш борасидаги иш тажрибалари маъқуллансин.

Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитети мазкур хўжаликлардаги деҳқончилик, илмий системасини хўжалик юритиш ва бошқариш замонавий механизмини жорий этиш тажрибаларини умумлаштирсин ва оммалаштирсин.

2. Республика халқ депутатлари Советлари илғор коллективларнинг тажрибаларидан фойдаланиб, халқ хўжалиги тармоқларида коллектив пудрат ва хўжалик ҳисобини ривожлантириш, корхоналар, ташкилотлар, колхозлар ва совхозларни ўзини-ўзи маблағ билан қоплаш ва ўзини-ўзи пул билан таъминлашга ўтказиш, ҳамма ерда янги хўжалик механизмини жорий этиш юзасидан қўшимча чоралар кўрсинлар.

3. Ўрта Осиё қишлоқ хўжалик экономикаси институтига манфаатдор ташкилотлар ва илмий муассасалар билан биргаликда ўсимликшунослик, чорвачилик, машина-трактор парки ҳамда хўжаликларга ишлаб чиқариш хизмати кўрсатиш соҳасида меҳнатни ташкил этиш ва уни моддий рағбатлантиришни такомиллаштириш йўлларини излашни давом эттириш вазифаси топширилсин. Иш ҳақи фондини ҳосил қилишни планлаштириш ва ҳисоб системасини такомиллаштириш, пудратчи коллективларни машина-ускуналар ва ресурс билан таъминлашни тартибга солиш юзасидан бу омилларнинг қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши рентабеллигига таъсирини ҳисобга олган ҳолда таклифлар ишлаб чиқиб, у 1987 йилнинг 15 декабригача республика Давлат агросаноат комитетига тақдим этилсин.

4. Министрликлар, идоралар, жамоат ташкилотлари, оммавий ахборот ва пропаганда органлари ҳар бир меҳнат коллективида янги хўжалик механизмининг моҳиятини кенг кўламда тушунтириб бериш борасидаги ишларни кучайтирсинлар, бунинг учун меҳнаткашлар иқтисодий билимларини оширувчи ҳамма шакллардан актив суратда фойдаланилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Р. НИШОНОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Л. БЕКҚУЛБЕКОВА.

Тошкент шаҳри, 1987 йил 18 июнь.

ЯКУНЛОВЧИ МАШҒУЛОТ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги партия-хўжалик активлари мактабида ўқув йили тугади.

20 июнь куни мактабнинг тингловчилар группалари бўйича якунловчи семинар машғулотлари бўлди. Бу машғулотлар «Партия XXVII съезди ва КПСС Марказий Комитети 1987 йил январь Пленуми қарорлари асосида ишлаб чиқариш муносабатларини такомиллаштиришнинг, социалистик демократизмни ва халқнинг ўзини-ўзи бошқарувини чуқурлаштиришнинг актуал масалалари» мавзусига бағишланди.

(ЎзТАГ).

Гиёҳвандликка қарши кураш кучайтирилсин

20 июнь куни Тошкентда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Ичкиликбозлик ва гиёҳвандликка қарши кураш комиссиясининг биринчи мажлиси бўлди. Унда республика министрликлари ва идораларининг раҳбарлари қатнашдилар. Гиёҳвандликка қарши курашни кучайтириш билан боғлиқ бўлган масалалар кўриб чиқилди.

Мажлисни Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раиси Ғ. Ҳ. Қодиров бошқарди.

(ЎзТАГ)

ЖУРНАЛИСТЛАР БИЛАН УЧРАШУВ

Ўзбекистон ССР Ташқи ишлар министрлигида республика пойтахтидаги халқаро мавзуда ёзадиган журналистлар билан учрашув бўлиб ўтди. Учрашув Ўзбекистон Журналистлар союзи халқаро мавзуда ёзадиган журналистлар секциясининг ташаббуси билан ўтказилди.

Ўзбекистон ССР Ташқи ишлар министрлигининг масъул ходимлари оммавий ахборот воситаларининг вакилларига совет ташқи сиёсатида қайта қуришнинг бориши, ҳозирги босқичда идеология курашини кучайтиришнинг актуал масалалари, Ўзбекистоннинг халқаро алоқаларни мустаҳкамлаш ва ривожлантиришга, СССРнинг тинчликсевар сиёсатини амалга оширишга қўшаётган ҳиссаси тўғрисида сўзлаб бердилар.

(ЎзТАГ).

Бугун—халқ депутатлари маҳаллий Советлари, район (шаҳар) халқ судларига халқ судьялари сайловлари куни

КЕНГ ДЕМОКРАТИЯ ШАРОИТИДА

СОВЕТЛАР ФАОЛИЯТИНИ ЯХШИЛАШ ЮЗАСИДАН БУНДАН КЕЙИНГИ ҚИЛИНАДИГАН ИШЛАРНИ БЕЛГИЛАР ЭКАНМИЗ, БУ ИШЛАРНИНГ БИРОРТАСИ ҲАМ ДЕПУТАТЛАР ТАШАББУСКОРЛИГИ БИЛАН МУСТАҲКАМЛАНМАС ЭКАН, ТЕГИШЛИ НАТИЖА БЕРА ОЛМАСЛИГИНИ УНУТМАСЛИГИМИЗ КЕРАК.

(КПСС XXVII съезди материалларидан).

ДЕПУТАТ АКТИВЛИГИ—ХАЛҚ АКТИВЛИГИДИР

Сир эмас, илгари маҳаллий Советларга депутатлар сайлашда номзоднинг анкета кўрсаткичларига кўпроқ эътибор берилар, шу туфайли баъзан халқ вакили деган шарафли номга нолойиқ кишилар ҳам унга эга бўлиб қолардилар. КПСС XXVII съезди ва КПСС Марказий Комитетининг 1987 йил январь Пленуми социалистик демократияни чуқурлаштириш, халқнинг ўз-ўзини бошқаришни ривожлантириш қайта қуришнинг энг муҳим шартларидан бири эканлигини таъкидлади. Шуни айтиш кераки, ҳозирги пайтда халқ депутатлари Советларининг роли ва оммавийлиги ҳамма ерда ошиб бораётир.

Ўтган сайловда халқ депутатлари Қашқар қишлоқ Совети депуталигига 60 киши сайланган эди. Халқнинг мухтор вакиллари ишлаб чиқаришда, юриш-туришда бошқаларга ўрнак кўрсатиш билан бирга, сайловчилар ишончини оқлаш борасида астойдил фаолият кўрсатдилар.

Рўзиматжон Усмоновга Қашқар қишлоғи марказидаги ҳаммом биносини капитал ремонтдан чиқаришга ёрдамлашиш наказ қилиб берилган эди. Депутат қишлоқ Совети сессияларида бу масалани кўтарди. Колхоз правлениеси, райондаги тегишли қурилиш-ремонт ташкилотлари раҳбарларидан қатъий талаб қилди. Депутатнинг жонкуярлиги туфайли ҳаммом ўз вақтида ва сифатли ремонтдан чиқарилди. Сайловчиларда депутатнинг роли ва обрўйига ишонч мустаҳкамланди. Депутат М. Абдуллаева янги медпункт биносини, депутат Н. Қурбонов бузоқлар боқиладиган ферма қурилишини битказишда халқ номидан астойдил ҳаракат қилдилар. Уларнинг ҳаракатлари бежиз кетмади. Депутатларнинг сайловчилар қўйган масалаларни ҳал этишда ана шундай қатъиятлик ва активлик кўрсатишлари бизни қувонтиради, албатта.

Умуман ўтган чақириқда сайланган депутатларнинг аксарияти сайловчилар ишончини оқлашга ҳаракат қилдилар. Улар қайта қуриш жараёнида актив қатнашмоқдалар. Лекин шуни айтиш кераки, қайта қуриш жараёнида тайёр андазалар бўлмайди. Советлар фаолияти активлашиб бораверар экан, йўл-йўлакай қилинган хатолар тузатилиб муаммолар эса ечимини топаверади. Ҳамма гап уларни ошкора, биргалашиб ҳал этишга боғлиқ. Қишлоқ Советимизда депутатлар билан ишлашда бир қатор муаммолар мавжуд. Масалан округларда гражданларни қабул қилиш графиги бор. Афсуски, графикка ижроком раҳбарлари риоя қилишади-ю, оддий депутатлар қабул кунларини ўтказишга лоқайдлик билан қарашади. Баъзиларида эса гражданларнинг ариза ва шикоятларини тўғри ҳал этиш учун дадиллик, муаммоли масалаларни раҳбарлар олдига кўндаланг қўйишга журъат етишмайди. Чунки депутатларнинг кўпчилиги ўз ҳуқуқ ва бурчларини яхши билмайдилар. Айрим жиддий масалаларнинг қонуний ечимини топиш, гражданга тўғри йўл кўрсатишда қийинчиликлар содир бўляпти. Депутат ўқувини ўз вақтида ўтказишда сусткашликка йўл қўйиляпти. Бунинг энг асосий сабабларидан бири ижрокомларнинг яхши ишламаслиги, депутатларда эса ташаббускорликнинг етарли эмаслигидир.

Янги чақириқ депутатлари билан ишлашда худди шу масалаларга эътиборни кучайтириш зарур деб ҳисоблайман.

Бу йилги сайловларга тайёргарлик ҳар галгидан бошқача — ошкоралик ва кенгайтирилган демократия шароитларида ўтди. Қишлоқ Совети территориясида ишлаб турган иккита агитпункт ҳамиша одамлар билан гавжум бўлди. Тайёргарлик кампанияси давомида Г. Розиқов, Ш. Мадаминов, З. Эргашева, А. Исмоилов каби агитаторларимиз ўнлаб, юзлаб кишиларнинг турли мавзулардаги саволларига жавоб беришди. Сайловчиларнинг активлиги ҳар қачонгидан ҳам юксак. Ваҳолонки, илгарилари агитпунктларга кам одам келар эди. Мана шу фактнинг ўзи ҳам кишиларимиз жамиятнинг ҳамма ишларида қизиқиб қатнаша бошлаётганликларини, олға томон қилаётган ҳаракатимиз муаммоларини дадил ва актив муҳокама қилаётганликларидан гувоҳлик беради.

Маҳаллий Советлар меҳнаткашлар онгига демократия ва ошкоралик моҳиятини чуқурроқ сингдириш, мана шу жонланиш, ижтимоий активликни янада ривожлантиришни ўз фаолиятининг бош мақсади деб билмоғи лозим. Чунки депутат активлиги халқ активлиги демакдир.

М. ШЕРМАТОВА,
Киров районидаги Қашқар қишлоқ Совети ижроия комитети раиси ўринбосари.
Фарғона области.

СЎЗ — САЙЛОВЧИЛАРГА

ГРАЖДАНЛИК ТУЙҒУСИ

Мен бугунги кунни ҳаяжон билан кутдим. Илгарилари сайловлар куни карнай-сурнай, мусиқа садоларини тинглаб, истиқбол, келажак, бахт-саодат учун овоз беришга бораётган кишиларни кўриб, уларга ҳавасим келарди. Мана энди мен уларнинг сафларига қўшилиб, халқ ишонч билдирган ардоқли фарзандлари учун овоз беришга бораман.

Ҳа, сайлаш ҳуқуқини илк марта дилдан ҳис этиш кишини ҳаяжонга, қувончга чулғайди. Мен ишлаётган фабрикада жуда кўп қизлар бу йил биринчи маротаба сайловда қатнашадилар. Демак, биз мамлакатимизнинг барча гражданлари қатори ҳаёт, келажак масъулиятини баҳам кўра бошлаймиз.

Мен ишчиман. Бугунги деҳқон қизи учун овоз бераман. 309-Мотрит сайлов округидан областв Советига номзоди кўрсатилган колхозчи Хосият Ҳамидовани якдиллик билан қўллаб-қувватлайман, халқ наказларини уддалашига ишонаман. Шунингдек, бошқа номзодларимиз ҳам халқ ишончига сазовор кишилардир.

Сайловлар куни яқинлашгани сари меҳнат кўтаринкилиги ошиб борди. Бизлар 21 июнгача ярим йиллик планни бажаришга келишгандик. Мана сўзимизнинг устидан чиқдик. Шу боис ҳам бугунги қутлуғ тонгда юзимиз ёруғ, кайфиятимиз чоғ.

Мавжуда МАЖИДОВА,
Самарқанддаги 8-Март тикувчилик бирлашмаси ишчиси.

ДЕҲҚОН ОРЗУЛАРИ

Кенг, изчил демократиянинг мусаффо ҳавосидан нафас олган деҳқон коллектив хўжаликнинг ҳақиқий хўжайини ўзи эканлигини чуқур ҳис этяпти. У эришилган натижалар билан қониқмай, бугун кечагидан, эртага бугунгидан юксакроқ марраларни кўзламоқда. Деҳқон орзусининг уфқлари кенг. Ҳаётий эҳтиёжлар, етилган масалалар, ҳал этилмаган муаммолар уни ўйлантирмоқда.

ЕР ВА ЭЛ МАНЗАРАСИ

Боғот районидаги Нариманов номли колхозда пахтадан, барча экинлардан муттасил юқори ҳосил етиштирилмоқда. Пахта ҳосилдорлиги колхозда 40 центнер, илғор бригадаларда —43-45 центнер. Чорвачиликнинг маҳсулдорлигини ошириш, ёрдамчи хўжаликни ривожлантириш суръатлари жадаллашяпти. Жамоат бойлиги, колхозчиларнинг даромади кўпайиб, турмуш маданияти юксалаётир.

—Колхоз экономикаси бақувват. Колхозчиларнинг моддий ва маданий фаровонлиги ўсмоқда. Аммо қўлга киритилган натижалар билан қаноатланиш, бир жойда тўхтаб қолиш давримиз руҳига ёт. Келгуси режалар хусусида нима дейсиз?

Колхоз раиси, СССР Олий Совети депутати Абдулла Искандаров фикр доираси кенг, теран мулоҳазали, омилкор раҳбарлардан. Унинг отаси колхоз тузуми Улуғ Ватан уруши ва меҳнат ветерани Искандар Дўсов хўжаликка узоқ йиллар раҳбарлик қилган, умрини жонажон қишлоғи гуллаб яшнашига бағишлаган эди. Колхозчилар Абдуллани отаси ўрнига раис қилиб сайладилар. Падари кўтарган залворли юк, катта хўжаликка бош бўлиш масъулияти энди фарзанди елкасида. Юқоридаги савол Абдуллани бир лаҳза ўйлантириб қўйди, сўнг фикрини жамлаб, вазмин оҳангда деди:

— Планлар аниқ. Олдимизда экономикани илдам суръатлар билан юксалтириш, социал ривожланишни тезлатиш вазифаси турибди. Бу осон эмас. Маълумки, кўп йиллар давомида «фақат пахта бўлса бас» деган тушунча ҳукм суриб келди, деҳқончиликнинг бошқа тармоқлари камситилди. Ер, сув, ўғит, техника асосан пахта учун ишлади. Экинни ҳашорат ҳуружидан омон сақлаш одамларнинг соғлигидан муҳимроқ қилиб қўйилганлиги ҳеч кимга сир эмас. Ана шу вазият монокультуранинг, салбий ҳодисаларнинг вужудга келишига йўл очиб берди. Энди шароит бошқача. Қайта қуриш тўлқини деҳқончиликда ҳам эскича фикрларни четга суриб ташлади. Барча тармоқларни комплекс ривожлантириш, деҳқончиликда фан ютуқларини, интенсив технологияни дадил жорий этиш — ҳозирги давр талаби. Бу соҳада биз катта ишларни бошлаб юбордик.

— Монокультура деҳқончиликнинг кўп тармоқларига жиддий зиён етказди. Илгари чет элларга беда уруғи етказиб берган Хоразмда бедачилик оқсаб, алмашлаб экишни жорий этиш орқага сурилди. Воҳанинг қовунчиликдаги довруғи сўнди, 40 тадан ортиқ қовун навидан атиги 8 таси қолди. Боғлар кам, мева ва сабзавот шаҳардагина эмас, балки қишлоқларда ҳам танқис. Хуллас, ҳамма соҳада бурилиш ясаш, табаррук заминни ардоқлаш ва унинг саховатини ошириш, юртимиз жамолини янада сулув қилиш лозим. Демак, кўп ишлашимиз, ақл-идрок билан ҳаракат қилишимиз, шаҳдам қадамлар билан олға боришимиз керак, — деди пировардида колхоз раиси.

Раис бизга пахта-беда алмашлаб экишни ўзлаштириш, ерларни мелиорациялаш, оила пудрати, техника тараққиёти, биологик метод ва бошқа прогрессив усулларни жорий этиш тадбирлари қандай амалга оширилаётганлиги тўғрисида гапириб берди. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Зариф Қурбонов, СССР Давлат мукофоти лауреати Ҳожи Саидов каби тажрибали деҳқонлар билан мулоқотда бўлганимизда, ерга, колхоз мулкига муносабат ўзгарганлигини, ҳалол меҳнат қадрланаётганлигини англадик. Бу ерда инсон омили резервларни ҳаракатга келтирувчи, жадаллаштиришга конкрет ҳисса қўшувчи бунёдкор кучга айланган. Ернинг, техниканинг, ўғит ва ёнилғининг, ҳамма нарсанинг жонкуяр эгаси бор. Яхши ишлаган деҳқон кўпроқ ҳақ оляпти. Ғўза ва бошқа экинлар амалини тузатиш, мўл ҳосил етиштириш учун кураш авж олдирилмоқда.

Хўжаликнинг дарғаси деҳқон дилидаги ва тилидаги сўзларни айтди. Ернинг, сувнинг тақдири, табиат муҳофазаси ҳаммани тўлқинлантирмоқда. Сизот сувлар ҳуружи тупроқни шўрлатиб, боғлар қуришига, гужум ва бошқа дарахтларни ҳашарот нобуд қилаётганлигига, Аму соҳилидаги ўрмонлар йўқотилишига ким бефарқ қарай олади? Элнинг манзараси ва кўркини, табиий бойликларини сақлаб қолиш учун авлодлар олдида масъулмиз. Хоразмнинг пахтачиликдаги довруғи сўнмаслиги, бедачиликда шуҳрати тикланиши, ширин-шакар қовунлар кўпайтирилиши, ўлканинг боғ-роғларга бурканиши йўлида жон куйдириш — воҳадаги кексаю-ёш барчанинг эзгу нияти, ватанпарварлик бурчидир.

ҚИШЛОҚДА НИМА ЕТИШМАЙДИ?

Бу саволни Гурлан районидаги «Коммунизм» колхозининг бригада бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Аллом Маткаримовга бердик (Аллом оға юксак унвонга Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленумидан кейин сазовор бўлган, қўшиб ёзиш ва сохта шуҳратдан, мақтанчоқликдан холи одам).

—Кўп нарсалар етишмайди, — дея давом этди Аллом оға, — гарчи ҳар йили 10 минг тонна пахта, 7 минг тоннага яқин шоли етиштираётган, сабзавот, полиз ва чорва маҳсулотларини йилдан-йилга кўпайтираётган, ўн миллион сўмдан ошириб даромад олаётган колхозда яшаб турган бўлсак ҳам, қишлоғимиз биз истагандек обод эмас. Меҳнат ва турмуш шароити соҳасида орқадамиз.

Колхоз тузуми ветерани Абдулла ота сўзга аралашди:

— Деҳқон хонадонлари бош план бўйича қурилган посёлкадаги дангиллама уйларда яшаяпти. Турмуш фаровон, дастурхонда нознеъмат тўкин. Асбоб-ускунадан, бисотдан камчилигимиз йўқ. Колхозчи 200 сўмдан ойлик оляпти. Мотоцикл қолиб, енгил автомобиль урф бўлди. Яна нима керак? Колхоз бизга худди шаҳардагидек маданият ва истироҳат боғи яратиб берсинми?

— Бу тили шукронага ўрганган қариянинг гапи. Мен унга савол бердим.

— Чакки бўлмасди. Маданият ва истироҳат боғи шаҳарга кераг-у, қишлоққа ярашмайдими? Қани шундай кўркам боғ бунёд этилиб, колхозчилар яйраб дам олиши, болалар ўйнаши учун шароит яратилса. Ёшлар спорт майдончасида машқ қилишиб, чойхонада кексалар гурунги қизиса.

— Вақти билан булар ҳам бўлиб қолар, —деди отахон.

Қишлоқда маданият ва истироҳат боғи барпо қилиш вақти келмадимикин? Бу қийин эмас-ку. Ер бор, колхоз экономикаси ривожланган. Фақат эътибор ва ҳаракат керак.

Аллом оға: «Кўп нарсалар етишмайди» деганида, нималарни назарда тутганлигини айтиб берди. Эндиликда деҳқоннинг дам олиши учун дала шийпони камлик қилади. Дам олиш уйи, ҳар бир посёлкада клуб ва спорт иншоотлари барпо қилиниши зарур. Ҳаммом ва корхона, новвойхона ва ошхона, рўзғор буюмларини ремонт қиладиган устахоналар ва бошқа маиший хизмат шохобчалари ташкил этишни бундан кейин пайсалга солиб бўлмайди. Қишлоқ аҳолисига малакали медицина хизмати кўрсатиш масаласини ҳал қилиш жуда муҳим, хонадонларда санитария-гигиена талабларга, тозаликка риоя қилмаслик фактлари учрайди, қишлоқ шифокорлари деҳқон соғлигининг посбони бўлишлари керак.

Вазир қишлоқ Совети район ва область Советлари депутатлигига номзодлар сайловчилар билан учрашганларида, уларга қишлоқ ободончилигига доир кўпгина наказлар берилди. Жумладан, кекса деҳқонлардан бири шундай деди.

— Хуторда боғли, ҳовузли, гужум ва бошқа манзарали, мевали дарахтлар яшнаб турган ҳовлини ташлаб, посёлкадаги уйга кўчдик. Бу ерда на боғ, на дарахт бор. Боғни, гулзорни-ку ўзимиз яратамиз. Аммо колхоз қиладиган ишлар озмунча эмас. Ҳар бир посёлканинг боғ-роғлари, гўзал хиёбонлари, дам олиш зонаси бўлиши керак. Боғча-яслилар, кинотеатр, спорт майдончасига эҳтиёж сезилмоқда. Ёшларнинг ҳам, қарияларнинг ҳам кўнгилли дам олиши учун қулай шароит яратиб берилишини истардик.

Бу —фақатгина истак, эмас, ҳаққоний талаб ҳам. Яхши ишлаган киши яхши дам олишга ҳақли. Конституциямиз ана шу ҳуқуқни таъминлаб берган. Орзулар рўёбга чиқишининг гарови — меҳнатдир. Деҳқон буни яхши тушунади.

Ф. ЗОҲИДОВ.
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Сайловдан—сайловгача

Муҳими—инсон омили

Самарқанддаги «8 Март» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасида маданий-маиший комплекс ташкил этилган. У корхонадан атиги бир неча одим нарида жойлашган бўлиб, ўнта нуқтани ўзига қамраб олган.

Рўзғор моллари, озиқ-овқат маҳсулотлари, саноат буюмлари дўконлари пештахталарида ҳамма вақт янги маҳсулотларни, ҳар куни ишлатиладиган молларни кўриш мумкин.

Ёшларни ҳам эсдан чиқаришгани йўқ. Янги шинам ва кенг ошхонада эндиликда мунтазам равишда дискотекалар, оилавий ўтиришлар ва кечалар, болалар учун тадбирлар ўтказилмоқда.

Бу комплекс Самарқанд шаҳар ижроия комитети архитектура-плайлаштириш бошқармаси мутахассислари лойиҳаси асосида қад кўтарди. Уни безашда Ўзбекистон ССР Рассомлар союзи Бадиий фондининг ишлаб чиқариш устахонаси рассомлари иштирок этдилар. Бирлашма комплекс қурилишига 300 минг сўмдан кўпроқ маблағ сарфлади.

Корхонанинг ўз профилакторийси ҳам бор. Унда ҳар ойда 60 га яқин киши дам олади ва соғлиғини мустаҳкамлайди. Профилакторийда бўлиш муддати — 24 кун. Йўлланманинг нархи 8 сўм. Қолганини эса касаба союзлари тўлайди. Улуғ Ватан уруши қатнашчилари, меҳнат ветеранлари, ишлаб чиқариш илғорлари эса бепул дам оладилар.

Суратларда: 1. «Асоль» кафесида маза қилиб ҳордиқ чиқариш учун барча шарт-шароитлар бор. 2. Кооператив сабзавотчилик дўконида. 3. Сартарошхонада. Хотин-қизлар сочини турмаклаш устаси Эмма Баласанян иш устида.

Р. ҒОФУРОВ фотолари (ЎзТАГ).

ОИЛАМИЗ БАХТИ

Қўни-қўшнилар ва таниш-билишлар бизнинг хонадонга ҳавас қилишади: бахтли оила дея тилга олишади. Албатта бу гапда жон бор. Чунки мен ҳам турмуш ўртоғим Иннат Ражабов ҳам жуда-жуда бахтлимиз. Кундалик турмушимиздан чексиз хурсандмиз.

Оиламизда 15 нафар ўғил-қизни тарбиялаяпмиз. Фарзандларимнинг ўсиб-улғайиб камол топишида жонажон партия ва ҳукуматимиз катта ғамхўрлик кўрсатмоқда. Ана шу оталарча ғамхўрлик туфайли ўғил-қизларимизнинг кўпчилиги зарур касб эгаси бўлишди. Халқ хўжалигининг турли участкасида меҳнат қилишмоқда. Улар ўқимишли, ўрта махсус ва олий маълумотли.

Бош фарзандларим Ҳасан—савдо ходими. Ҳусан— гидротехник, келинларим— Фотима ва Зуҳралар болалар боғчасида тарбиячи. Қизларим Ибодат—телефонистка, Зулайҳо—экономист, Зулфия—район сув хўжалиги бошқармасида диспетчер бўлиб ишлаётир.

Ўртанча ўғлим Юсуф —Совет Армияси сафида хизмат қилмоқда. Зулхумор —Қарши мактабгача тарбия педагогика билим юртида ўқиётир. Юнус, Илёс, Замира, Жаҳонгир, Мавлуда, Орзигул, Сарвиноз, Зуҳролар ўрта мактаб ва болалар боғчаларига қатнашмоқда.

Мен узоқ йиллар давомида Карл Маркс номли колхозда ишладим.

Турмуш ўртоғим И. Ражабов райондаги Ленин номли совхозда бош гидротехник. Ҳалол меҳнати эвазига Меҳнат Қизил Байроқ, Ҳурмат Белгиси орденлари билан тақдирланган. СССР Сув хўжалиги аълочиси.

Бугун биз бахтимиз баркамоллиги, юртимиз тинчлиги учун овоз берамиз.

Рўёб ҚОРАҲОНОВА,
Қаҳрамон она, Ғузор районидаги Оқбўйин қишлоғи.

МАРЖОНБУЛОҚ МАВЖЛАРИ

Маржонбулоқ — республиканинг энг кенжа, аммо истиқболи порлоқ индустриал шаҳарларидан биридир.

Сайловдан сайловгача бу шаҳарда нималар юзага келди? Кейинги йилда бу ерда ҳар бири 144 квартирали иккита уй, 200 ўринли ётоқхона қурилиб фойдаланишга топширилди. 1987 йилнинг биринчи кварталида шаҳар савдо тармоқлари кенгайтирилди. Ётоқхона қошида шинам кафе ишга тушди. Бундан ташқари мороженое цехи, совутилган ичимлик суви сотиш киоскалари очилди.

Шаҳарликларга хизмат қилаётган аёллар ва эркаклар сартарошхонаси, оёқ кийимлари ремонт қилинадиган ва кийим тикиш устахоналари, газета ва журнал киоскаси, телевизор ремонти устахонаси, кийимларни химиявий тозалаш цехлари кенгайтирилди.

Яқинда ташкил этилган аптека, тез ёрдам пункти, 7 нафар врач ва уларга бириктирилган лаборатория аҳолига хизмат қилмоқда. Иккита ўрта мактаб, иккита болалар боғчаси ёшлар тарбияланишида муҳим маскан ҳисобланади.

Сайловдан сайловгача шаҳарда устки трикотаж фабрикаси қуриб битказилди ва ишга тушди. Фабрикада учта бригада икки сменада иш олиб бормоқда. Ундаги ишчилар сони 400 кишига етди. Кейинги бир йил ичида Маржонбулоқ кўчаларига 400 минг туп кўчат ўтқазилди. Бу кўчатлар меҳр билан парвариш этилмоқда.

Ўтган чақириқда Маржонбулоқ шаҳар Совети депутатларига сайловчилар томонидан 50 та наказ тушган эди. Бу наказлардан 42 таси ҳозиргача бажарилди. Наказларни ўз вақтида бажаришда депутатлардан А. В. Гончаров, О. Н. Котюклар активлик кўрсатдилар.

Маржонбулоқ шаҳар Советига бўлаётган бу йилги сайловда айрим депутатларнинг номзодлари яна қайта кўрсатилди. Бунга шофер О. Н. Котюкни кўрсатиш мумкин. Қайта сайланаётган депутатлар ишда ва ҳаётда намуна бўлаётган, қайта қуришнинг олдинги сафларида бораётган кишилардир.

Тоғ бағрида жамол очаётган Маржонбулоқ ҳуснига кун сайин ҳусн қўшилаётганлигидан шаҳарликлар қувонишмоқда.

А. ЭРГАШЕВ,
Ғаллаорол район «Меҳнат байроғи» газетаси редактори.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони

ЎРТОҚ В. И. ПЛЕТНЕВНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Республика қишлоқ хўжалик ва партия органларида кўп йил самарали ишлаганлиги учун ҳамда туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Қишлоқ хўжалик ва озиқ-овқат саноати бўлимининг мудири Василий Иванович **ПЛЕТНЕВ** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси **Р. НИШОНОВ.**

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари **Л. БЕКҚУЛБЕКОВА.**

Тошкент шаҳри, 1987 йил, 19 июнь.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

ФАКТЛАР: ...ТАСДИҚЛАНДИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ МИНИСТРЛИГИ:

— Урганч шаҳрида яшовчи Ж. Аллабергановнинг аризаси кўриб чиқилди. Ўзбекистон онкология ва радиология илмий-тадқиқот институти клиникасида беморга нисбатан қўпол ва эътиборсизлик билан муносабатда бўлганлиги учун бош врачнинг даволаш ишлари бўйича ўринбосари Г. Абдукаримовга ҳайфсан берилди.

Мазкур буйруқ институт ҳамда онкология ва радиология клиникаси ходимлари ўртасида ишлаб чиқилди, бундан буён беморлар ва уларнинг қариндош-уруғлари билан муносабатда қўполликка йўл қўймаслик тўғрисида огоҳлантирилди.

САРИОСИЁ РАЙОН СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ:

Шарғун шаҳридаги 2-мактаблараро ўқув-ишлаб чиқариш комбинати директори Р. Ниёзовнинг мактуби текширилди. Аҳолидан ортиқча қишлоқ хўжалик маҳсулотлари олишда хато ва камчиликларга йўл қўйганлиги учун район тайёрлов идорасининг бошлиғи А. Ҳасанов қаттиқ огоҳлантирилди.

... ТАСДИҚЛАНМАДИ

Редакциямизга келаётган баъзи хатлар юзасидан текширишк ўтказилганда уларда баён этилган фактлар ўз тасдиғини топмаётир. Масалан, **ГУРЛАН РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТИ**дан олинган расмий жавобда қайд этилишича, Киров номли колхознинг 7-бригадасида яшовчи Т. Холбоевнинг аризасидан келтирилган фактлар тасдиқланмади. Хат автори нотўғри иш қилганлигини тан олди. Шунингдек, **ЯККАБОҒ РАЙОН МАРКАЗИЙ КАСАЛХОНАСИ**дан йўлланган жавобда Энгельс номли колхознинг медицина пункти фельдшери Х. Диёров устидан ёзилган имзосиз мактубда кўрсатилган фактлар тасдиқланмагани хабар қилинади.

Умуман, КПСС XXVII съездида таъкидлаб ўтилганидек, турмушимизда туҳмат, бўҳтон, иғво хатларга ўрин бўлмаслиги керак

• Капитал дунёсининг мақталган мамлакатида

ХАЛҚСИЗ ДЕМОКРАТИЯ

АҚШ конституциясига 17 сентябрда 200 йил тўлади. Шу муносабат билан ҳозирданоқ Америка демократияси тўғрисида кўп гаплар айтилмоқда ва ёзилмоқда, уларда ўша демократия бошқа мамлакатлар ва халқлар учун тақлид қилса арзийдиган намуна сифатида тасвирланмоқда. Америка демократияси ҳақиқатан ҳам шунақанги яхшими? Ана шу саволга редакциянинг илтимосига мувофиқ кўзга кўринган совет юристи, юридик фанлари доктори Виктор Даниленко жавоб беради.

Демократия шу сўзнинг маъносига кўра — омманинг давлат ишларини бошқаришда кенг иштирок этиш имконини таъминлайдиган системадир. АҚШда ана шундай система мавжудми?

АҚШ конституцияси расман бунга даъвогарлик қилади. Ўз вақтида А. Линкольн «халқнинг бошқаруви, халқ учун ва халқ манфаатлари йўлида бошқарув» ҳақида орзу қилган эди. Булар яхши иборалар эканлигига эътироз йўқ. Бундай принцип аслида демократиянинг моҳиятини ифодалайди. Фақат АҚШда мазкур принципни амалга ошириш механизмининг ўзи йўқ. Ҳозирги Америка амалиёти Линкольн айтган гапларга карикатура хизматини ўтайди, деса бўлади.

Тилга олинган механизмнинг энг муҳим таркибий қисми — сайловлар тартиби, яъни ҳокимиятнинг етакчи органлари қандай йўл билан шаклланади, уларнинг социал-сиёсий составини олдиндан белгилашда, ва албатта уларнинг ишларида ҳам халқ қандай роль ўйнайди. Худди ана шу ерда Америка демократияси «кенг омма учун» эмаслиги унинг синфий чегараланганлигини кўрсатувчи қоронғи томонлари намоён бўлади.

Сайловлар демократизми аввалямбор сайлов ҳуқуқларининг қай даражада тарқалгани билан белгиланади. Айтиш керакки, бу жараён Америкада ниҳоятда секин ва оғриниш билан ўтган. Конституция қабул қилингандан кейин қарийб 100 йил ўтгандан кейингина унга тузатиш киритилиб ирқи, танасининг ранги каби белгилари ёки социал табақасига қараб овоз беришда қатнашиш ҳуқуқида чегаралаш формал равишда бекор қилинади. Яна ярим асрдан кейин (1920 йилда) аёлларга сайлов ҳуқуқи берилади. Ниҳоят, сайлов цензини 18 ёшгача тушириш учун (1971 йил) конституция қабул қилинганидан кейин деярли икки аср ўтиши керак бўлди. Ўтказилган ислоҳотлар, албатта, сайлов корпусини кенгайтиришни таъминлади, бироқ улар — энг керак нарса — сайлов механизмини демократлаштиришга кўмаклашмади. АҚШда сайловлар, моҳият эътибори билан халқ ўз иродасини ифодалаш инструменти эмас, балки монополистик капитал ҳокимиятини такрорий ўрнига қўйиш ва консервациялаш воситасидир. Бошқача қилиб айтганда, сайловларни тайёрлаш ва ўтказишда омманинг сиёсий йўналиши ва кайфиятини аниқлаш вазифаси эмас, балки халқ иродасининг ифодаси ниқоби остида ҳукмрон синф учун «зарур» ваколатли органлар составини таъминлаб олиш мақсад қилиб қўйилади.

Аввалямбор, АҚШда фойдаланиладиган нисбатан кўпчиликнинг мажоритар системасининг ўзи демократиядан анча узоқ. У халқ вакиллиги идеясини бузиб кўрсатади, АҚШ суди расмий равишда эълон қилган «бир киши — бир овоз» принципига очиқдан очиқ зиддир. Икки партиялилик шароитларида бундай система, бир томондан, сайловчилар овозининг анчаси йўқотилишига олиб келади, негаки, сайловда ютқазган партияга берилган овозлар сайлов мандатларини тақсимлаш вақтида ҳисобга олинмайди. Иккинчи томондан, бу система сайловларда сайлов корпусининг нисбатан озроққина қисми қўллаб-қувватлашида ғалабага эришиш имконини таъминлайди. Маълумки, 1976 йилда Ж. Картер ҳам, 1980 ва 1984 йилларда Р. Рейган ҳам сайловчилар тўртдан бир қисмидан сал кўпроғининг овозини тўплаб, президент бўлиб олгандилар. Қолган ҳар тўрт сайловчидан уч нафари овоз бериш ҳуқуқига эга бўла туриб, президентлар учун овоз бермаганлар. Кўпгина Америка сенаторлари кўпинча сайлов корпусининг атиги 13-15 процент овози билан сайланадилар. Бундай натижалар сайловчилар иродаси «умумийлиги» тўғрисидаги афсонани фош этибгина қолмай, «вакиллик» бошқаруви дейдиган нарса характерини ҳам шубҳа остига қўяди.

Сайловлар механизмини ҳукмрон синф эҳтиёжларига яқинлаштириш мақсадида «сайлов географияси» ёки «Жерримэдеринг» (ғоянинг автори Массачусетс штатининг собиқ губернатори Жерри номи билан аталган) деб аталмишлар ҳам кенг қўлланилади. Унинг маъноси сайлов округларини бегилаб чиқаётганда, сайловчиларнинг реал иродасига зид ўлароқ ҳокимият тепасида турган партия учун сунъий равишда афзалликни таъминлаш мақсадида ҳийла-найранглар қилишдан иборатдир.

Сайлаб қўйиладиган лавозимларга номзодлар кўрсатиш ва уларни рўйхатга олиш механизми ҳам айни шундай — яъни мавжуд системани консервациялаш вазифасини ҳал этади. Президент сайловларида дастлабки сайловлар (праймериз) воситасида номзодлар кўрсатиш ташқи томондан ҳур фикр ифодаланаётгандек кўринади — яъни сайловчилар бўлажак президент хусусида гўё фикр айтиш имконига эга бўладилар.

Аслида эса праймериз сайловчилар ташаббусини кенгайтиришдан кўра, аксинча чегаралайди: уларда кўпинча фақат икки партиянинг тарафдорлари қатнашишади, бошқа партияларни қўллаб-қувватлайдиган сайловчилар ёки мустақиллар эса тўғридан-тўғри ажратиб ташланади. Номзодларни рўйхатга олиш қоидалари яна ҳам антиқадир. Республикачилар ва демократлар партиялари номзодлари автоматик равишда рўйхатга олинадилар, «учинчи» партиялар номзодларидан эса тегишли петиция остига олдиндан сайловчилар имзоларини тўплаш талаб қилинади. Имзолар миқдори конкрет штатнинг кўламига қараб ўн мингдан юз мингтагача бориши мумкин. Умуман олганда, 50 та штатнинг ҳаммасидан номзодлар кўрсатиш учун «учинчи» партияларга, Америка мутахассисларининг ҳисоб-китобларига кўра, 2,2 миллионга яқин имзо тўплаш лозимки, бу 100 минг ишчи соатини талаб қилган бўлур эди. Шу муносабат билан, АҚШ Компартияси ниҳоятда фаол куч-ғайрат кўрсатишига қарамай, президент сайловлари даврида мамлакат штатларининг атиги ярмисидагина ўз номзодларини расмий рўйхатдан ўтказишга муваффақ бўлишга ҳайрон қолишга ҳожат йўқ.

Президент сайловларига тайёргарлик ва уни ўтказишда давлат пул дотациялари бериш тартиби ҳам бориб турган антидемократиядир. Республикачилар ва демократлар бундай дотацияларни ҳеч қанақанги олдиндан белгиланадиган шартларсиз қатъий белгиланган ҳажмда, баб-баравар ва ҳар доим сайловгача оладилар. «Учинчи» партиялар номзодларига эса улар сайлов даврида 5 процентдан кўп овоз тўпласалар, фақат шу тўпланган овозларга мутаносиб ҳажмда, яъни республикачилар ва демократларга қараганда анча кам давлат дотациялари берилади.

Сайловларга тайёргарлик ва уни ўтказиш ростдан ҳам катта сарф-харажатларни талаб этади. «Пировард натижада сайловчилар овози — бу пулдир», очиқ тан олади Америка матбуоти, вакиллар палатасидаги ўрин бугунги кунда ўртача ярим миллион, сенатдаги эса — миллион доллар туради (ўзининг сайланиши «рекордчилари» бўлган айрим сенаторлар баъзан сарфлайдиган маблағ 10 миллион доллар ва ундан ошиб кетишини айтиб ўтирмаймиз).

1986 йилги охирги сайлов кампанияси, масалан, 1,2 миллиард долларга тушди — бу АҚШнинг бутун тарихидаги рекорд суммадир.

АҚШ конгрессида биронта ҳам ишчи йўқ. Аммо бу даргоҳда адвокатлар, менежерлар, бизнесменлар вакилларига кенг ўрин ажратилган.

Ҳар беш сенаторнинг бири — миллионер. Бундай «вакиллар»нинг манфаатлари билан халқ манфаатлари ўртасида албатта ҳеч қандай умумийлик бўлиши мумкин эмас.

Масаланинг яна бир томони — абсентеизм (буржуа мамлакатларида сайловдан бош тортиш) тўғрисида. 1986 йилда овоз бериш ҳуқуқига эга бўлган америкаликларнинг фақат 37 проценти (бир қатор штатларда, масалан, Нью-Йорк ёки Кентуккига ўхшашларда бундан ҳам кам — 30 ва ҳатто 25 процент) овоз беришда қатнашди. Бу, аҳоли сайловда қатнашишининг кейинги 44 йил ичидаги энг паст даражасидир. Мана шу ҳолат алоҳида аҳамиятлидир. Моҳият эътибори билан ҳар уч сайловчидан икки нафари овоз беришдан бош тортган. Шундай қилиб, мақталган Америка «демократияси» суриштириб кўрилганда, халқсиз демократия бўлиб чиқади.

Виктор ДАНИЛЕНКО,
юридик фанлари доктори.
(АПН).

МАНГУ ЖАСОРАТ

Немис-фашист босқинчилари 1941 йил 22 июнь тонготарида мамлакатимизга хиёнаткорона ҳужум бошлаган эди. Партия даъвати билан бутун мамлакат фашизмга қарши ҳаёт-мамот жангига отланди. Халқимиз кўплаб қурбонлар бериб, душман билан олишувларда мислсиз мардлик ва жасорат кўрсатиб ғалабага эришди. Улуғ Ватан урушининг сабоқлари катта аҳамиятга эгадир. Бу сабоқларнинг энг муҳими шундан иборатки, уруш бошланмасдан аввал унга қарши курашмоқ даркор.

ШАРАФЛИ БУРЧ

Мен урушдан кейин туғилган авлодга мансубман. Дориламон замонда ўсиб-улғайган бўлсам ҳам, уруш нималигини кинофильмлар, ўша давр воқеалари тасвирланган асарлар, Улуғ Ватан уруши қатнашчиларининг ҳикоялари орқали яхши тасаввур қила оламан.

Ҳа, севикли Ватанимиз озодлиги ва мустақиллигини сақлаб қолиш ҳамда инсониятни фашизм асоратидан халос қилишда совет халқи кўрсатган мислсиз жасорат тарих саҳифаларида мангу битилиб қолди. Ҳар гал Ватанимиз пойтахти Москвада бўлганимда, минг-минглаб одамлар, дунёнинг турли бурчакларидан келган меҳмонлар Номаълум солдат қабри олдида таъзим-тавозе бажо келтираётганликларини кўриб, дилим ҳаяжонга тўлади. Сталинград ва Севастополь жанглари акс эттирилган жонли лавҳалар, Қаҳрамон шаҳарлардаги панорамалар кимларни тўлқинлантирмайди. Қаҳрамонларнинг ўлмас образлари монументаль обидаларда мужассамлашган.

Бир сўз билан айтганда, оловли йилларнинг шуҳрати ҳеч қачон сўнмайди. Ғалаба нақадар қимматга тушганлиги ҳаммага аён. Ахир, 20 миллион ватандошимиз хотирасини, эл бошига тушган жудолик ва кулфатларни унутиб бўлармиди. Асло!

Бизнинг Қўриқтом қишлоғимиздан беш юзга яқин йигит Ватан ҳимоясига отланиб, қўлда қурол билан душманга қарши жанг қилди. 128 киши қаҳрамонларча ҳалок бўлди. Уларнинг ёрқин хотираси колхоз боғи олдидаги майдонда ўрнатилган ёдгорликда абадийлаштирилган, ҳалок бўлганларнинг номлари мармар лавҳаларга битилган, шу ерда шон-шуҳрат хиёбони, гулзорлар бунёд этилган.

Байрамлар, тўй шодиёналари, тантанали маросимлар ёдгорлик пойига гулчамбар қўйиш билан бошланади. Қаҳрамонлар хотирасини эъзозлаш болалар боғчасидаги жажжилар, мактаб ўқувчиларидан тортиб кексаларгача ҳаммага анъана бўлиб қолган.

Мана шу ёдгорлик ёнига Хотира кунида тўпланганлар орасида ҳалок бўлган жангчиларнинг қариндош-уруғлари, дўстлари кўп эди. Ёшлари тўқсонга яқинлашган Тўти момо Султонова бир даста гулни мармар лавҳа ёнига қўятуриб, хира кўзларига ёш олди. Фронтда ҳалок бўлган ўғиллари Боғбек билан Жонибекни ҳар гал эслаганда, онанинг юрак жароҳати янгиланади, унинг урушни ва фашистни лаънатлаб айтган сўзлари қалбларни ларзага солади. Урушдан қайтмаган ака-ука Нурмат ва Шермат Элгалдиев, Исмоил Тоҳиров, Ўрин Хўжаев каби жасур жангчиларни ёр-биродарлари, барча ҳамқишлоқлари беҳад ҳурмат билан эслашади. «Мардлик—мангулик» деб бежиз айтилмаган. Ватан деб жон фидо қилган шовқозлар абадий барҳаётдир.

Бизда Улуғ Ватан уруши қатнашчилари катта иззат-ҳурматга сазовор. Қишлоғимизда уруш ветеранларидан 77 киши истиқомат қилади. Улар эл ардоғида, фаровон ва маданий ҳаёт қувончидан тўла баҳраманд бўлишяпти. Кўпгина собиқ фронтчилар эндиликда тинч бунёдкорлик меҳнатида, жамоат ишларида фаол қатнашмоқдалар.

Яқинда қишлоқ мактабида Улуғ Ватан уруши қатнашчилари билан учрашув бўлиб ўтди. 1-группа уруш инвалиди Дурди ота Оллоберганов фронт эсдаликларидан гапириб берди. Сўзининг охирида у шундай деди:

— Урушда кўзим ва икки қўлимдан ажралдим. Умрбод ногирон бўлиб қолган кишилар оз дейсизми. Тўкилган қонлар, ҳазон бўлган умрларни унутиб бўладими. Тарих сабоғи одамларни ҳушёрликка, бундан кейин уруш бўлишига йўл қўймасликка чорлайди. Тинчлик сиёсатини қатъият билан амалга ошираётган партия ва ҳукуматимизга чин қалбимиздан раҳматлар айтамиз.

Урушни кўрган, унинг азоб-уқубатини ўз елкасида кўтарган отахоннинг сўзларида соф ниятли одамларнинг фикри ва муддаоси ўз ифодасини топган. Урушнинг олдини олиш, Ер юзида тинчлик барқарор бўлишини таъминлаш — барча халқларнинг шарафли, муқаддас бурчидир.

Коммунистик партия ва Совет давлати термоядро урушининг олдини олиш, хавфсизликни мустаҳкамлаш йўлида астойдил кураш олиб бораётганлигини биз ҳар қадамда кўриб турибмиз. Мамлакатимиз тинчлик ғояларига содиқ эканлиги конкрет ташаббус ва баёнотларда, амалий тадбирларда, Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар биргаликда қабул қилган ҳужжатларда яққол акс эттирилган.

Бизнинг режаларимиз — Тинчлик режаларидир. Партия XXVII съезди, КПСС Марказий Комитети кейинги Пленумлари ҳужжатларида мамлакатимиз тараққиётининг истиқболлари, ўн иккинчи беш йилликнинг юксак марралари аниқ кўрсатиб берилган. Партия кўрсатган йўлдан шаҳдам қадамлар билан олға боришга, Ватанимиз қудратига-қудрат қўшишга қатъий азму-қарор қилганмиз.

Юқори унумли, самарали меҳнат билан партия режаларини рўёбга чиқариш, тинчликни мустаҳкамлашга кўпроқ ҳисса қўшиш ҳар биримизнинг бурчимиз эканлигини тушуниб турибмиз. Бригадамиз аъзолари бу йил ҳар гектар ердан 40 центнерга етказиб «оқ олтин» етиштириш учун фидокорона кураш олиб бормоқдалар. Ҳозир ғўза қатор ораларига учинчи комплекс ишлов берилмоқда. Механизатор Б. Собиров, сувчилардан О. Эрназаров, М. Нурматов ғўза парваришида ғайрат-шижоат кўрсатишяпти. Фидойи меҳнат, мўл ва аъло сифатли «оқ олтин» Ватанга туҳфамиз, тинчликка ҳиссамиз бўлади.

Раззоқ ОТАЖОНОВ,
Янгиариқ районидаги Киров номли колхознинг бригада бошлиғи, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати.

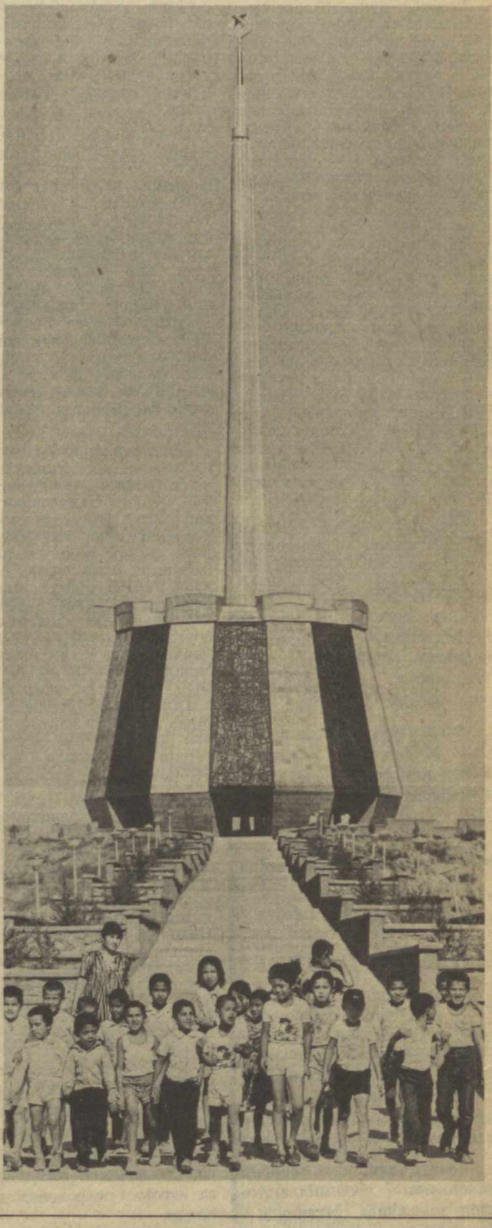

Она-Ватанимиз душманларига қарши курашда совет жангчиларининг кўрсатган жасорати, оммавий, қаҳрамонлиги халқимиз хотирасида мангу сақланмоқда. Яқинда Қарши шаҳрида бугунги гулгун ҳаётимиз, ёш авлоднинг бахт-саодати учун ўз азиз жонини фидо қилган жангчилар хотирасига Шон-шуҳрат қўрғони бунёд этилди.

Суратда: Шон-шуҳрат қўрғонининг кўриниши.

В. МОЛГАЧЕВ фотоси.

Ҳеч ким, ҳеч нарса унутилмайди. Айниқса жангоҳларда тобланган дўстликнинг қадри юксак. Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, Ғалаба паради иштирокчиси, истеъфодаги полковник Н. И. Турченко ўз қуролдоши ҳақида ҳикоя қилади.

МЕНИНГ ЎЗБЕК БИРОДАРИМ

• Краснодардан хат •

Халқимизнинг кекса авлоди зиммасига оғир синов тушди. Ана шундай синов Улуғ Ватан уруши бўлди. Фашист босқинчиларини тормор қилишда Иттифоқимиздаги турли миллат ва элатлар вакиллари иштирок этдилар. Мен ўзбек халқининг фарзандларидан бири қуролдошим Мухтор Расулов ҳақида ҳикоя қилмоқчиман. У билан Москва остоналарида, Ғарбий фронтда 1943 йилнинг декабрь ойида танишган эдим. Бу пайтда мен штурманлик қилган қирувчи ПО-2 самолёти экипажига Мухтор Расулов ўқчи-радист қилиб тайинланган эди. Ана шу даврдан бошлаб менинг жанговар тақдирим довюрак йигит Мухторнинг тақдири билан чамбарчас боғланиб кетди.

Хотирамда бир умр сақланиб қолган кўпгина лавҳаларни ҳамон кечагидек эслайман. Ўқчи-радист разведкачи самолётларда алоҳида роль ўйнайди. Шунинг учун разведка мақсадларида учиш учун, энг тажрибали, энг довюрак, жангларда алоҳида намуна кўрсатган экипажлар танлаб олинарди. Ана шу сўзларимнинг тасдиғи учун СССР Мудофаа министрлигининг Марказий архивида сақланаётган ҳужжатлардан кўчирма келтирмоқчиман:

«219-бомбардимончи авиадивизиянинг 6-бомбардимончи авиаполки ҳужжатларига кўра биринчи бўлиб Берлин устида машҳур разведкачи катта лейтенант Ерофеевнинг экипажларидан штурман-лейтенант Турченко ва ўқчи-радист Расулов пайдо бўлдилар. Улар 1945 йилнинг 22 апрель куни ҳаво ва ердаги қўмондонликка қимматли маълумотлар беришди».

Воқеа бундай бўлган эди. Полкимиз ҳар куни Берлин группировкаси қўшинларига бомба ташлаб, зарба берарди. 1945 йил 22 апрель эрта тонгида бизни авиаполкнинг қўмондонлик пунктига чақириб қолишди. Полк командири майор Псарев жанговар топшириқ берди: Берлин бўсағаларидаги шаҳарларнинг иккита аэродроми разведка қилинсин. Бу ерда жойлашган самолётларнинг сони ва турини аниқлаш даркор.

Эрталаб разведкачи самолётимиз дала аэродромидан кўкка кўтарилиб, Берлин томон йўл олди. Ҳаво булут эди. Ёмғир шивалаб турибди. Бундай шароитда душман аэродромини аниқ кўриш машаққат. Биз булутлар остидан учиб бормоқдамиз. Штурман кабинасидан самолёт думида ўтирган ўқчи-радист Мухторнинг қора шилёми ва кўзойнаги кўриниб турибди. У диққат билан атрофни кузатмоқда. Мен доимо унинг хотиржамлиги, довюраклиги ва ўзига ишонишига қойил қолардим. У ҳар қандай шароитда ҳам ўзини йўқотиб қўймас, дарҳол аниқ қарорга келиб, мушкулни осон қиларди. Шунинг учун ҳам экипаж орасида Мухтор катта обрў қозонганди.

Фронт линиясидан учиб ўтаётганда самолётимизга душманнинг икки қирувчи самолёти ҳужум қилиб қолди. Ҳаво жанги бошланди. Улар биринчи ва иккинчи ҳужумни тепадан ва орқа томондан бошлашди. Штурманнинг йирик калибрли пулемётидан очилган кучли ўтга дуч келган душман ҳужум йўналишини ўзгартириб, разведкачини пастдан ва орқадан уриб туширмоқчи бўлди. Бу гал ўқчи-радист маҳорат кўрсатди. Душман самолётини яқинроқ келтириб туриб, унга ўт очди. Қирувчи самолёт ўт аланга ичида қолиб, ўрмонга қулади. Иккинчи қирувчи самоллёт эса орқасига қайрилди ва кўздан ғойиб бўлди.

Берлинга яқинлашгач, разведкачи самолёт пастлаб уча бошлади. Гитлерчилар эса ноқулай об-ҳаво шароитида совет самолётлари кўққисдан уларнинг аэродромлари устида пайдо бўлиб қолишини хаёлларига ҳам келтиришмаган экан. Улар бизга қарата ўт очишга улгуришмади. Биз худди яшиндек уларнинг аэродромлари устидан учиб ўтдик. Жанговар вазифа муваффақиятли бажарилди.

Мухтор дарҳол қўмондонлик билан алоқа боғлаб, разведка маълумотларини хабар қилди. Ер билан алоқа қилишни унча-мунча радист эплай олмасди. Мухтор эса бу вазифани жуда аниқ ва зудлик билан бажарарди.

Ҳавонинг авзойи янада бузилди. Ёмғир кучайди. Экипаж самолётни ўз аэродроми томон бурди. Мана, Берлин устидан учмоқдамиз. Пастда черепица томлар, олдинда эса тўқ кулранг бино кўзга ташланади. Бу Рейхстаг биноси. Унга яқинроқ жойда Бранденбург дарвозаси ва Унтер ден Линден хиёбони.

— Мухтор, Рейхстагга ташла! — буюрди экипаж командири. Мухтор пулемёт гашеткасини Рейхстаг гумбазлари томон мўлжаллаб босди...

Самолётимиз булутлар ортида ғойиб бўлди. Бир неча минутдан сўнг булутларни ёриб чиқдик. Пастда Одер дарёси оқмоқда, аэродромимиз эса шу ерга яқин ерга жойлашган. Ниҳоят ерга қўндик. Авиаполк командири майор Псарев полкнинг шахсий составини сафга тизди. Экипаж аъзоларини Берлин устига муваффақиятли парвоз қилганликлари билан табриклади. Қуролдош қизлар бизга дала гулларини ҳадя этишди. Шундан сўнг биз дам ола бошладик. Қисм учувчилари, штурманлари ва ўқчи-радистлари ижросида «Украина далаларида» номли бадиий ҳаваскорлар программасини томоша қилдик. Мухтор ҳам ана шу программани жуда-жуда ёқтирарди.

Полкимиз Польшадан Германияга учиб ўтди ва Одер дарёсининг нариги қирғоғида Клай Эйхон қишлоғига яқин ердаги аэродромга жойлашди. Бу аэродромдан биз қамал қилинган Бреслау (ҳозирги Вроцлав) шаҳри гарнизони ва власовчиларни тор-мор этиш учун кўтарилдик.

1945 йил, 8 май. Самолётимиз туш пайтида иккита қирувчи самолёт паноҳида ҳавога кўтарилди. Қуёш чарақлаб турибди. Дарё суви қирғоқларга урилади. Америка авиацияси аёвсиз бомбардимон қилган Дрезден шаҳри бемалол кўзга ташланмоқда. Пастда эса ўрмонзорлар ёнмоқда. Баъзи ерлардан эса қора тутун бурқсимоқда. Нефть омборларига ўт кетган. Назаримизда бутун Германия ёнаётгандек туюлади. Кўприк ва йўлларни суратга тушира бошладик.

— Қирувчи самолётлар! — дея бақирди Мухтор.

Олдинда келаётган фашист самолёти ўт очди. Лекин унинг ўқи хато кетди. Мухтор уларнинг ҳужумини қайтара бошлади. У 200—250 метрли масофадан туриб, кетма-кет пулемётдан ўқ узди ва фашист самолёти кулини кўкка совурди. Иккинчисини эса қирувчи самолётларимиз қувиб юборишди. Разведкачилар экипажи ҳеч қандай талофатсиз ўз аэродромларига эсон-омон қўнишди.

Авиаполк қўмондонлиги жасур ўзбек ўғлони — ҳозир Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби, Тошкент давлат университетининг профессори, иккита «Шуҳрат», II даражали Ватан уруши орденлари ва «Жасурлиги учун» медаллари соҳиби Мухтор Расуловни жанговар топшириқни муваффақиятли бажаргани учун 98 марта табриклаган эди.

Биз Мухтор билан Германия таслим бўлгандан сўнг хайрлашдик. Мухтор фронт йилларида кийган шинелини муқаддас ёдгорлик сифатида сақлаб қўйибди. Унга тақилган орден ва медаллар эса Мухторга ҳамон ўша сурорли йилларни эслатиб туради.

Н. ТУРЧЕНКО.

• Шу куннинг долзарб мавзуида

МАВСУМГА ПУХТА ҲОЗИРЛИК КЎРАЙЛИК

Бу йил пахтачилик учун об-ҳавонинг бир қадар ноқулай келиши чигитнинг анча кеч экилишига сабаб бўлди. Бу — уруғнинг униб чиқишида ва ғўза ривожида муайян қийинчиликлар туғдирди. Республикамиз хўжаликларида айни кунларда ўсимлик ривожини жадаллаштириш учун қатор ораларга интенсив ишлов бериш давом этмоқда.

10 июнга қадар бўлган манзара шуни кўрсатдики, мавжуд ғўза пайкалларининг атиги 13 проценти шоналаш даврига кирди. Бу — 1986 йилнинг шу даврига нисбатан қарийб икки баравар паст кўрсаткич. Учдан бир қисм майдонлардаги ниҳоллар эса эндигина учинчи барг чиқармоқда.

Ғўза ривожини жадаллаштириш учун азотли ўғитлар билан озиқлантиришга кенг аҳамият бермоқ лозим. Бироқ кўпгина хўжаликлар бу муҳим агротехника тадбирни амалга оширишга шошилмаяптилар. Агар республика бўйича ғўза туплари 1,4 марта озиқлантирилган бўлса, Наманган областида бу тадбир бир марта, Тошкент областида эса 1,1 марта ўтказилди, холос. Республикамизнинг айрим районларида ўсимликни ҳатто биринчи озиқлантириш ишлари ҳали тугалланган ҳам эмас.

Об-ҳавонинг ноқулай келиши, айниқса, ёғингарчиликнинг тез-тез бўлиши ғўза ривожига салбий таъсир этди, аммо озуқа экинларининг баравж ўсиши ва ҳосилдор бўлишига катта ёрдам берди. Бироқ кўпгина районларнинг механизаторлари ана шу мўл озуқа ва бошоқли экинлар ўрим-йиғими техникасини барвақт ҳозирлаш тайёргарлигини кўрмадилар.

Республика Марказий статистика бошқармасининг 16 июнга қадар бўлган маълумотларига кўра ўрим косилкалари 91,6 процент, грабеллар—94,3, пресслочи ва подборщик агрегатлар — 88,7, силос ҳамда озуқа йиғувчи комбайнлар 85,2 процент тайёрланган, холос.

Қатор хўжаликларда бошоқли экинлар ўрим-йиғими бошланди. Афсуски, ҳозир (шолидан ташқари) барча бошоқли экинлар ўрим комбайнлари тайёргарлиги республика бўйича 70,6 процентни ташкил этади.

Республикамиз хўжаликлари бу йил ялпи пахта ҳосилининг камида 60 процентини механизмлар ёрдамида териб олишлари керак. **Терим машиналари паркларида эса 34792 та агрегат бор. Уларнинг 11 минг донаси ҳозирча ишга тайёр эмас. Қорақалпоғистон АССР, Қашқадарё, Сирдарё областларида ҳар икки терим машинасидан биттаси ремонтдан чиқарилмаган.**

Тошкент, Самарқанд, Хоразм, Сурхондарё ва бошқа айрим областларда терим машиналарини сақлаш бўйича ихтисослашган цехлар бўлишига қарамай, ремонт ишларини тезлаштириш юзасидан жиддий чоралар кўрилмаётир, мавжуд имкониятлардан фойдаланилмаётир. Ҳолбуки, республикада терим аппаратларини биринчи июлга қадар, уларнинг машиналарини эса 1 августга қадар ҳозирлаш учун барча имкониятлар етарли. Гап — ана шу имкониятлардан тўла фойдаланишда, холос.

Ҳозирги кунда пахта терими машиналари тиркаладиган барча тракторларни танлаш ва тайёрлашга алоҳида эътибор бермоқ даркор. 1986 йил тажрибаси шуни кўрсатдики, терим айни қизиган даврда 36942 дона терим агрегатларидан 7650 таси тракторларга тақиб қўйилмаган экан.

Ҳозир тракторларга 15,5 минг терим машиналари тақиб қўйилган. Буни шу кунларда тез суръатлар билан янада кўпайтиришга эришмоқ керак. Ҳар бир хўжалик, бригада ва участкаларда фойдаланилаётган тракторлар тайёргарлигини обдон назоратдан ўтказиб, иккинчи даражали ишларда ишлатилаётган техника воситаларини йиғим-терим юмушларига ҳозирлаш чоралари кўрилмоғи шарт.

Афсуски, Самарқанд, Фарғона, Сирдарё областларида бугунги кунда терим агрегатлари тақилиши керак бўлган тракторларнинг техник ҳолатини яхшилаш борасида ўта хотиржамлик ва сусткашлик ҳукм сурмоқда. Терим машиналари ремонти Қораўзак (38 процент), Амударё (40 процент), Элликқалъа (45 процент), Термиз (51 процент), Жалолқудуқ (58 процент), Норин (46 процент), Поп (55 процент) сингари районларда жуда секинлик билан боряпти. Афтидан, бу областлар ва районларнинг агросаноат комитетлари ва бирлашмалари раҳбарлари ўтган йилги ташвишлардан етарли сабоқ чиқармаган кўринадилар.

Ремонт ишлари ва техника тайёргарлиги сифати устидан мунтазам назоратни қатъий қилиб ўрнатиш — шу куннинг талаби. Ҳар бир хўжаликда, ремонт корхоналарида, РАПОларда ремонт қилинган техникани қабул қилиб олиш юзасидан комиссиялар тузмоқ, уларнинг таркибига обрў-эътиборли, ишбилармон ва принципиал ишчилар, механизаторлар ҳамда мутахассисларни жалб этмоқ лозим. Токи, ҳар бир машина, ҳар бир механизм ремонтининг сифати талаб даражасида бўлсин.

Қишлоқ меҳнаткашлари! Далаларда юбилей йили ҳосили пишиб етилмоқда. Уларни барвақт ва сифатли ўриб, йиғиб ва териб олиш учун пухта ҳозирлик кўрайлик.

ШИФОКОРЛАРНИНГ ОЛИЖАНОБ БУРЧИ

20 июнь куни Тошкентда медицина ходимлари кунига бағишланган тантанали йиғилиш бўлди. Ўзбекистон ССР соғлиқни сақлаш министри С. М. Баҳромовнинг докладида, йиғилиш бошқа қатнашчиларининг нутқларида асосий эътибор республика аҳолисига медицина хизмати кўрсатишнинг ҳал этилмаган муаммоларига қаратилди.

Жумладан, гап консультация-диагностика марказлари барпо этиш йўли билан касалликларни диагноз қилиш ва даволашни такомиллаштириш, медицина ёрдамини ихтисослаштириш, аҳолини дори-дармонлар билан таъминлашни тубдан яхшилаш тўғрисида борди. Баъзи кенг тарқалган касалликларнинг олдини олиш методларини ишлаб чиқиш билан боғлиқ бўлган истиқболли тадқиқотлар кенгайтирилиши керак.

Бўлажак кадрлар тайёрлаш сифатини оширишнинг, юксак ахлоқий фазилатларга эга бўлган инсонпарвар медицина ходимлари тайёр лашнинг муҳимлиги алоҳида таъкидланди. Бу фазилатлар медицина ходимлари ўз бурчларини бажаришларининг асосий шартидир.

Йиғилишда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари С. У. Султонова қатнашди.

(ЎзТАГ).

ТАСС ахбороти

20 июнь куни Москва вақти билан соат 5.00 да Совет Иттифоқида Семипалатинск районидаги полигонда қуввати 20 килотоннадан 150 килотоннагача бўлган ер ости ядро портлатиши ўтказилди.

Мазкур синов ҳарбий техникани такомиллаштириш мақсадида ўтказилди.

• Бугун—Медицина ходимлари куни

САЛОМАТЛИК ПОСБОНЛИГИДА

ТОШКЕНТ. Яқинда Феруза ўн етти ёшга кирди. Унинг шу пайтгача кўйлагини ўзи қўлга ололмаслигига, пальтосини кия олмаслигига, сочини тарай олмаслигига ишониш қийин. Афсуски, шундай. У зўр-базўр юрарди. Оғир хасталик туфайли қўли ва оёқ кафтлари қийшайиб қолган эди. Феруза туғма артрогриппоз эди. Қиз дунёга мажруҳ бўлиб келганди.

Онаизорнинг қайғу-аламини тасвирлашга қалам ожиз. У ҳар кун, ҳар соат фарзанди қаршисида ўтирар, нима қилсам у тузалиб кетаркин, деган умидда бутун борлиғини, қалбини бахшида этишга тайёр эди. Ҳа, у ўн етти йил қизини кўтариб юрди. Оқ ювиб, оқ таради, кийинтирди, овқатлантирди.

Ҳозир Феруза Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг 3-клиник касалхонасида. Бу ерда қизни тўлақонли ҳаётга қайтариш учун барча ишни қилмоқдалар.

Ортопедия-травматологияга ихтисослашган ушбу шифохона ташкил этилганига уч йил бўлди. Чақалоқдан тортиб Улуғ Ватан уруши ветеранларигача — ҳамма ёшдаги салкам икки юз нафар бемор бу ерда юқори малакали тиббий ёрдам оляпти. Энг муҳими, улар шифохона ходимларининг диққат-эътиборини, инсоний муносабатларини ва ғамхўрлигини яқиндан ҳис этишмоқда. Дарвоқе, мазкур касалхонада одамлар ойлаб ётишади. Кўпинча уйларига қайтиб, кейин яна даволанишни давом эттириш мақсадида қайтиб келишади.

Феруза билан ҳам шундай бўлди. Медицина фанлари доктори, профессор Шаҳоб Шамсиевич Ҳамроев билан бўлим мудири Саодат Убаевна Асилова унинг ўнг қўли бармоқларини икки марта операция қилишди. Ниҳоятда мураккаб операциялар эди у. Ҳар бир операциядан сўнг, узоқ вақт физиотерапевтик тиббий ёрдам кўрсатилди. Ниҳоят, умид учқунлари пайдо бўлди. Қиз севимли китоблари саҳифаларини ўзи варақлашга муваффақ бўлмоқда.

Учинчи касалхона қўл бармоқларини жиддий равишда операция қиладиган Ўрта Осиёдаги ягона, мамлакатдаги еттита шифохонадан биридир.

Профессор Ш. Ҳамроев шундай операциялар учун ўзи махсус асбоблар туркумини яратди. У шу мақсадларда махсус тахтакачни ўйлаб топди. Сурункали остеомиелитни даволаш методикасини ишлаб чиқди. Бунда ваккуум-аппарат ҳамда консервация қилинган кемирчак қўлланилади.

Бундан бир неча ой муқаддам профессор ҳамкасаблари билан уч фарзанд онасининг қўлларини даволади. Бахтсиз ҳодиса — қаттиқ куйганликдан онанинг қўл бармоқлари 180 градус тескари бўлиб қолган, ҳаракат қобилиятини йўқотган эди. Уни даволаш учун бир неча марта операция қилишга тўғри келди. Ҳар бир операциядан кейин эса узоқ вақт тиббий ёрдам кўрсатилди. Мана, энди бу аёл тўла соғайиб кетган. Қўллари аввалгидек серҳаракат бўлиб қолди.

Касалхона кабинетлари замонавий медицина ускуналари, янги мебеллар билан жиҳозланган. Бу ерда фақат даволабгина қолмайдилар. Тошкентдаги 12-мактаб педагоглари ҳар куни бевосита палаталарда, кроватлар ёнида болаларга дарс берадилар.

Афсуски, шифохонада кўп нарсалар етишмаяпти. Масалан, сув ости шифоси учун ҳавза керак. Тиклаш давоси имкониятларини кенгайтириш лозим. Касалхона эски бинода жойлашган. Унда иккита телефон номеридан бошқа алоқа воситалари йўқ. Бошқа муаммолар ҳам бор. Шифохона коллективи, беморлар республика Соғлиқни сақлаш министрлигидан амалий ёрдам кутмоқдалар.

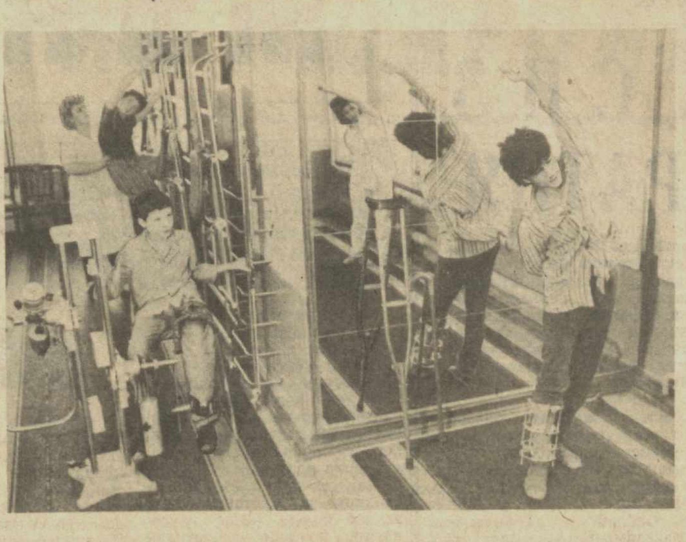

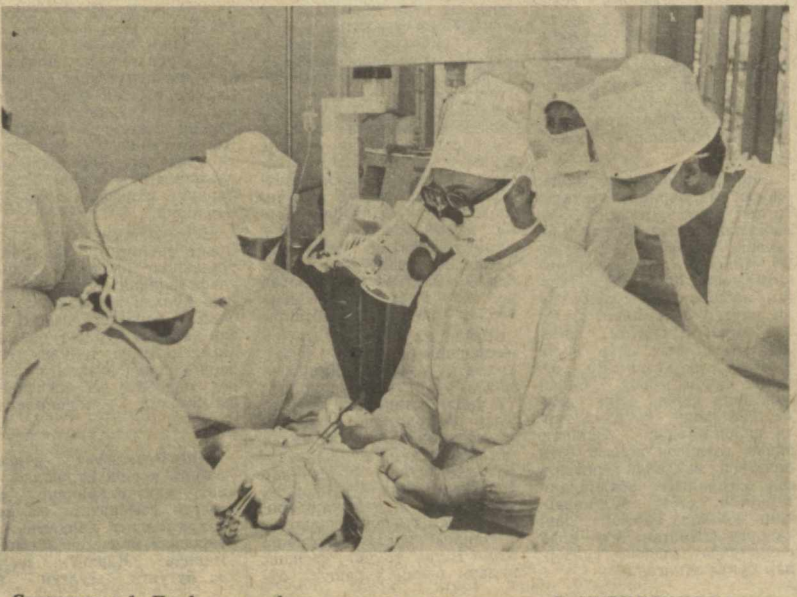

Суратларда: 1. Профессор Ш. Ҳамроев. 2. Даволаш физкультураси машғулотларида. 3. Операция кетмоқда.

Р. НУРИДДИНОВ фотолари (ЎзТАГ).

• Спорт

● СПОРТ

СУЗИШ:

ИККИНЧИ ОЛТИН МЕДАЛЬ

Днепропетровск шаҳрида СССР биринчилиги мусобақаларининг учинчи кунида республикамиз вакили ўз маҳоратини намойиш қилди. СССРда хизмат кўрсатган спорт мастери Сергей Заболотнов иккинчи олтин медалга сазовор бўлди. У дастлаб 50 метрга чалқанча сузишда маррага биринчи бўлиб келди. 200 метрли масофага шу усулда сузиш мусобақасида ҳам спортчимизга тенг келадигани топилмади. У маррани 2 минут 02, 09 секунд ичида босиб ўтди.

ФАХРЛИ ЎРИН

КУРАШ. Пхеньянда эркин кураш бўйича ўтказилган халқаро турнирда тошкентлик И. Юсупов фахрли иккинчи ўринни эгаллади.

Редактор Л. ҚАЮМОВ.

РЕКЛАМА ва ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ кафедралар бўйича ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

мудирлар: давлат ва ҳуқуқ тарихи, давлат ҳуқуқи ва совет қурилиши, телевидение ва радиоэшиттириш, олий ўсимликлар, криминалистика, француз филологияси;

доцентлар: психология, табиёт факультетларида инглиз тили, умумий химия, умумий физика (физиклар учун), жисмоний тарбия ва спорт, рус адабиёти, иқтисодий география, умумий физика (2);

катта ўқитувчилар: жиноят ҳуқуқи, табиёт факультетларида рус тили, фалсафа-иқтисод факультетларида илмий коммунизм, чет эллик-лар учун рус тили, жиноят процесси, умумий математика (амалий математика ва механика факультети), археология, сиёсий иқтисод (фалсафа-иқтисод факультети), радиацион физика;

ўқитувчилар: афғон филологияси, гуманитар факультетларда немис-француз тиллари (француз тили), партия-совет матбуоти назарияси ва практикаси, СССР тарихи, рус тили ва адабиётини ўқитиш методикаси, жисмоний тарбия ва спорт (2), психология (ўзбек тили);

ассистент: радиацион физика;

илмий ходимлар: чўкма рудалар проблема лабораторияси (2),

КОНКУРС МУДДАТИ 5 ИЮЛГАЧА.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Студентлар шаҳарчаси, 95-алоқа бўлими, ТошДУ маъмурий биноси, 6-қават, 63-хона, кадрлар бўлими. Телефон 46-02-22.

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги
ТОШКЕНТ ФАРМАЦЕВТИКА ИНСТИТУТИ
фармацевтика ихтисоси бўйича

СТУДЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати — 5 йил.
АРИЗА ВА ҲУЖЖАТЛАР 1 ИЮЛДАН 5 АВГУСТГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Институтга кириш ҳақида ёзилган ариза ректор номига берилади ва унга қуйидаги ҳужжатлар қўшиб топширилади; ўрта маълумоти ҳақида аттестат ёки диплом (асли), сўнгги ўқиш ва иш жойидан характеристика, 3х4 см. ҳажмдаги 6 дона фотосурат, 086/У формадаги медицина справкаси, меҳнат дафтарчасидан кўчирма (корхона ёки муассаса раҳбари тасдиқлаган).

Паспорт, ҳарбий билет ёки ҳарбий рўйхатдан ўтганлиги тўғрисидаги гувоҳнома шахсан кўрсатилади.

Институтга кирувчилар: ХИМИЯ (ёзма), БИОЛОГИЯ (оғзаки), ОНА ТИЛИ ВА АДАБИЁТ (иншо)дан имтиҳон топширадилар.

КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИ 6 АВГУСТДАН 20 АВГУСТГАЧА ЎТКАЗИЛАДИ.

Институт адреси: 700015, Тошкент шаҳри, Космонавтлар проспекти, 45-уй (метронинг «Ойбек» станцияси).

ЎЗБЕКИСТОН ССР МОДДИЙ-ТЕХНИКА ТАЪМИНОТИ ДАВЛАТ КОМИТЕТИ:

министрликлар, идоралар, бирлашмалар, корхоналар, колхоз, совхозлар ва кооперативларнинг раҳбарлари ва мутахассисларини

ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ЮТУҚЛАРИ КЎРГАЗМАСИДАГИ ДОИМИЙ ҲАРАКАТДАГИ САВДО-КЎРГАЗМАСИГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Бу ерда республика корхоналарида тўпланиб қолган хом ашё ва материалларнинг ишга яроқли чиқиндилари мавжуд.

Уларни ишлаб чиқариш эҳтиёжлари, халқ истеъмоли моллари тайёрлаш ва илмий-тадқиқот ишларида фойдаланиш учун сотиб олиш мумкин.

Справкалар учун телефонлар: 41-24-43, 34-41-82.

ТВ — ҲАФТАЛИК ПРОГРАММА — ТВ

22 июнь, душанба

МТ-I. 8.00 — Зарядка. Мультфильм. Музика. 8.30 — Время. 9.15 — Футбол шарҳи. 10.00 — «Валерий Чкалов». Бадиий фильм. 11.25 — Қўшиқ, романс, вальс. 12.05 ва 16.30 — Янгиликлар. 16.45 — Рус тили. 17.15 — Ҳужжатли фильм. 17.35 — Е. Юрист чалади. 18.05 — Ҳозирги давр ва ишчилар ҳаракати. 18.35 — Пионерия. Киножурнал. 18.45 — КПСС Марказий Комитети Пленуми олдидан. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Э. Москвитина чалади. 19.40 — «Матонат». Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Футбол шарҳи. 22.50 — Дунё воқеалари. 23.05 — Ветеранлар, Сизлар учун.

МТ-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Гизелла Ципола куйлайди. 9.50 — Ҳужжатли фильм. 10.15 — И. Уткин ва Д. Алтаузен поэзияси. 10.55 — Итальян тили. 11.25 — «Ворйўғи бир бурилиш». Бадиий фильм. 12.40 — «Сеними, шошмай тур!» Мультфильм. 1, 2, 3, 4-сонлар. 13.20 — «Партизан болалари». Бадиий фильм. 14.40 — Сув чанғи спорти. Бутуниттифоқ мусобақалари. 15.25 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Футбол шарҳи. 19.30 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан! 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.45 — Концерт. 21.20 — Фан ва техника. 21.30 — Время. 22.05 — «Кечқурунги нақлдан, эрталабки ақл яхшироқ». Бадиий фильм. 23.10 — Футбол. «Жальгирис» — «Спартак» 00.40 — Янгиликлар.

ЎзТВ-I. 7.10 — Ритмик гимнастика. 7.30 — Салом, кичкинтойлар! 7.40 — Ватанимни шарафлайман. 8.00 — Ахборот. 8.20 — Ота-оналарга болалар ҳақида. 8.30 — Пионер ёзи. 17.30 — Янгиликлар. 17.40 — Абитуриент—87. 18.15 — Хавфсиз ғилдирак. 18.50 — Мультфильм. 19.00 — Ёшлик. 19.30 — Ахборот. 19.50 — Қишлоқ ҳаёти. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Мусиқа хазинасидан. 21.30 — Время. 22.05 — Ҳужжатли фильм. 23.05 — Бугун оламда нима гап?

ЎзТВ-II. 19.30 — Адабиёт. 20.05 — «Омон бўлсанг, унутма». Телеспектакль. 1-қисм. 21.10 — Оддий иш кунларидан бири. 21.30 — Время. **ДУШАНБА.** 22.05 — Кино оламида.

23 июнь, сешанба

МТ-I. 8.00 — Зарядка. Мультфильм. Музика. 8.30 — Время. 9.15 — Улуғ Октябрнинг 70 йиллигига. 10.20 — «Матонат». Бадиий фильм. 12.05 — Концерт. 12.35 ва 16.30 — Янгиликлар. 16.45 — Сен қонунни биласанми? 17.35 — «Кичкинтой». Фильм-спектакль. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — КПСС Марказий Комитети Пленуми олдидан. 20.05 — Агар соғлом бўлай десанг. 20.20 — Улуғ Октябрнинг 70 йиллигига. 21.30 — Время. 22.05 — Олам кинокамера кўзгусида. 23.05 — Дунё воқеалари. 23.20 — Концерт.

МТ-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Опа-сингил Книш ва В. Карасенкодан иборат вокал ансамбль куйлайди. 9.30 — Будильник. 10.10 — Ҳужжатли фильм. 10.30 — Кишитим болохонаси. 11.05 — Шахмат мактаби. 11.35 — Француз тили. 12.05 — «Кечқурунги нақлдан, эрталабки ақл яхшироқ». Бадиий фильм. 13.10 — «Сеними, шошмайтур!». Мультфильм. 5, 6, 7-сонлар. 13.40 — Ҳужжатли фильм. 14.30 — «Яшил орол». Бадиий фильм. 15.35 — Янгиликлар. 15.45 — Музикали киоск. 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Молдавиянинг фольклор тароналари. 19.15 — Ритмик гимнастика. 19.45 — ...16 ёшгача ва ундан катталар. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.45 — Халқаро турнир. 21.15 — Пианиночи М. Лафоре чалади. 21.30 — Время. 22.05 — «Звездочёт». Бадиий фильм, 1-серия. 23.10 — Теннис. Халқаро турнир. 00.10 — Янгиликлар.

ЎзТВ-I. 7.10 — Ритмик гимнастика. 7.30 — Салом, кичкинтойлар! 7.40 — Пионер телетайпи. 7.50 — Телефильм. 8.00 — Ахборот. 8.20 — Тонгги тароналар. 8.30 — «Сўнгги таътиллар». Бадиий фильм. 17.30 — Янгиликлар. 17.40 — «Абитуриент—87». 18.15 — Нафосат. 18.30 — Ахборот. 19.50 — Ўзбекистон — Афғонистон: ҳамкорлик йўлидан. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Дирижёр ҳикоя қилади. 21.30 — Время. 22.05 — «Умид». 23.05 — Ҳужжатли фильм.

ЎзТВ-II. 19.35 — Телефильм. 20.00 — «Омон бўлсанг, унутма». Телеспектакль. 2-қисм. 21.00 — Улуғ Октябрнинг 70 йиллигига. 21.30 — Время. **ДУШАНБА.** 22.05 — «Василий Буслаев». Бадиий фильм.

24 июнь, чоршанба

МТ-I. 8.00 — Зарядка. Мультфильм. Музика. 8.30 — Время. 9.15 — Улуғ Октябрнинг 70 йиллигига. 11.20 — Концерт. 11.45 — Мультфильм. 11.55 — «Осмон билан ер ўртасида». Телеспектакль. 12.55 ва 16.30 — Янгиликлар. 16.45 — «Дастхат». 18.10 — Ҳужжатли фильмлар. 18.50 — Раджхупати рақсга тушади. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Ҳужжатли фильм. 20.15 — Совет қўшиқларидан концерт. 20.30 — Улуғ Октябрнинг 70 йиллигига. 21.30 — Время. 22.05 — «12-қават». 23.35 — Дунё воқеалари. 23.50 — Концерт.

МТ-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Концерт. 9.50 — Ҳужжатли фильмлар. 10.20 — Рус тили. 10.50 Онамларнинг мактаби. 11.20 — «Звездочёт». Бадиий фильм, 1-серия 12.25 — «Сеними, шошмай тур!». Мультфильм. 8, 9, 10-сонлар. 12.55 — Концерт. 13.25 — Немис тили. 13.55 — «Итоаткор дўстлар». Бадиий фильм. 15.15 — Тарих саҳифалари. 15.45 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Жаҳон музика маданияти хазинасидан. 19.45 — Халқаро панорама. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.45 — Теннис. Халқаро турнир. 21.30 — Время. 22.05 — «Звездочёт». Бадиий фильм, 2-серия. 23.10 — Теннис. Халқаро турнир. 00.10 — Янгиликлар.

ЎзТВ-I. 7.10 — Ритмик гимнастика. 7.30 — Салом, кичкинтойлар! 7.40 — Телефильм. 8.00 — Ахборот. 8.20 — «Музикали дастхат». 8.30 — Болалар учун фильм. 17.30 — Янгиликлар. 17.40 — Абитуриент—87. 18.15 — Улуғ Октябрнинг 70 йиллигига. 19.00 — Илғор тажриба — ишлаб чиқаришга. 19.30 — Ахборот. 19.45 — «Театр ҳақида суҳбатлар». 20.30 — Ахборот. 20.50 — «Деҳқоним менинг». 21.30 — Время. 22.05 — Инсон ва замин. 22.35 — А. Қаҳҳор ҳикоялари асосида сатирик новеллалар.

ЎзТВ-II. 19.30 — «Пионер телетайпи». 19.40 — Ритмик гимнастика. 20.05 — Хор музикаси анъанавий республика фестивали. 20.45 — Реклама. 20.55 — «Биз — замин фарзандимиз». 21.30 — Время. **ФРУНЗЕ.** 22.05 — «...Қарсаклар, қарсаклар...» Бадиий фильм.

25 июнь, пайшанба

МТ-I. 8.00 — Зарядка. Мультфильм. Музика. 8.30 — Время. 9.15 — Улуғ Октябрнинг 70 йиллигига. 10.15 — «Ўсмирлар дунёси». 11.15 — Салом, музика! 11.45 — Мотоспорт янгиликлари. 12.15 ва 16.30 — Янгиликлар. 16.45 — Сизни Свердловск опера театри таклиф этади. 17.30 — ...16 ёшгача ва ундан катталар. 18.15 — Концерт. 18.40 — Ҳужжатли фильм. 19.10 — Дунё воқеалари. 19.25 — «Сашка». Фильм-спектакль. 21.30 — Время. 22.05 — Янгра, гармонь. 23.25 — Дунё воқеалари. 23.35 — Ҳужжатли фильм.

МТ-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Фильм-концерт. 9.50 — Ҳужжатли фильм. 10.20 — Қувноқ қўшиқчалар. 10.50 — Сиз яратган боғ. 11.20 — «Звездочёт». Бадиий фильм, 2-серия. 12.25 — «Сеними, шошмай тур!» Мультфильм. 11, 12, 13 сонлар. 12.55 — Испан тили. 13.25 — «Илиқ куз офтоби». Бадиий фильм. 14.45 — Мультфильм. 15.15 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.40 — Ритмик гимнастика. 19.10 — Қишлоқ янгиликлари. 20.10 — «Юрмала—87». 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.45 — Теннис. Халқаро турнир. 21.30 — Время. 22.05 — «Звездочёт». Бадиий фильм, 3-серия. 23.10 — Янгиликлар. 23.15 — Теннис. Халқаро турнир.

ЎзТВ-I. 7.10 — Ритмик гимнастика. 7.30 — «Салом кичкинтойлар!». 7.40 — Ҳужжатли фильм. 8.00 — Ахборот. 8.20 — Тонгги тароналар. 8.30 — Болалар учун фильм. 17.30 — Янгиликлар. 17.40 — «Абитуриент—87». 18.15 — Фильм-концерт. 18.40 — Социалистик қонунчилик ва демократия. 19.10 — Ҳужжатли фильм. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ҳужжатли фильмлар. 20.00 — Футбол. СССР кубоги. «Пахтакор» — «Химик» (Жамбул). 20.50 — Ахборот. 21.10 — Чолғу куйларидан концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Ҳужжатли фильм. 22.30 — Кино оламида. 23.30 — Бугун оламда нима гап?

ЎзТВ-II. 19.35 — Элга хизмат: талаб ва таклиф. 20.20 — «Дўстлик тароналари». 21.00 — Транспорт ва йўловчи. 21.30 — Время. **ФРУНЗЕ.** 22.05 — Телекўрсатув. 22.55 — «Лейтенант Некрасовнинг айби». Бадиий фильм.

26 июнь, жума

МТ-I. 8.00 — Зарядка. Мультфильм. Музика. 8.30 — Время. 9.15 — «Сашка». Фильм-спектакль. 11.20 — Ҳужжатли фильмлар. 12.05 — Арманистоннинг ёш композиторлари. 12.30 ва 16.30 — Янгиликлар. 16.45 — «Мексикалик». Бадиий фильм. 18.15 — Закарпатье халқ хорининг концерти. 18.50 — Яшил орол — Мадагаскар. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Сиз яратган боғ. 20.05 — «Мособлсельстрой» 18-трестининг бошқарувчиси Н. И. Травкин билан учрашув. 21.30 — Время. 22.05 — Кинопанорама. 23.35 — Дунё воқеалари. 23.50 — Берлинда сиёсий қўшиқлар фестивали.

МТ-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — «Биргаликда шодон қадам ташлаймиз». Фильм-концерт. 9.45 — Ҳужжатли фильм. 10.05 — Киноафиша. 10.50 — Инглиз тили. 11.20 — «Звездочёт». Бадиий фильм, 3-серия. 12.25 — «Сеними, шошмай тур!». Мультфильм. 14, 15, 16-сонлар. 12.55 — Фан ва турмуш. 13.40 — «Гикор». Бадиий фильм. 15.00 — Симфоник ҳамда эстрада куйлари оркестрининг концерти. 15.35 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Ёшликдаги солдатлик йилларини эслашди. 19.15 — Ҳамма учун ва ҳар бир киши учун. 19.45 — «Советский патриот». Киножурнал. 20.00 — Ҳамдўстлик. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.45 — Теннис. Халқаро турнир. 21.30 — Время. 22.05 — Санъат усталари ва ижрочи ёшлар концерти. 23.10 — Янгиликлар. 23.15 — Теннис. Халқаро турнир.

ЎзТВ-I. 7.10 — Ритмик гимнастика. 7.30 — Салом, кичкинтойлар! 7.40 — Ҳужжатли фильм. 8.00 — Ахборот. 8.20 — Болалар учун фильм. 17.30 — Янгиликлар. 17.40 — Биология. 18.15 — Тенгдошлар. 19.10 — Ҳужжатли фильмлар. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Озодлик — саломатлик гарови. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Қишлоқ ҳаёти. 22.35 — Ҳаёт қувончлари ва ташвишлари.

ЎзТВ-II. 19.35 — Салют, пионерлар! 20.35 — Ритмик гимнастика. 21.00 — Беш йиллик: ишлар ва одамлар. 21.30 — Время. **ДУШАНБА.** 22.05 — «Кўз ёш томчилари». Бадиий фильм.

27 июнь, шанба

МТ-I. 8.00 — Зарядка. Мультфильм. Музика. 8.30 — ВРЕМЯ. 9.15 — Фильм-концерт. 9.45 — Нега ва нима учун? 10.15 — Ҳужжатли фильм. 10.35 — Чашмалар. 11.05 — Ҳамма учун ва ҳар бир киши учун. 11.35 — Мультфильм. 11.55 — М. Чайковский чалади. 12.15 — Федор Абрамов. 13.25 — Ҳамдўстлик. 13.55 — Севимли Ватаним менинг. Фотоконкурс. 14.00 — Шанба — ота-оналар куни. 15.30 — Дунё воқеалари. 15.45 — Ихтирочилар ва рационализаторлар кунига. 16.30 — «Жабрдийдалар». Бадиий фильм. 18.15 — Мўъжизасиз-мўъжизалар. 19.15 — Камалак. 19.35 — Акс-садо. 20.25 — «Келинг, гаплашиб олайлик...». Аркадий Райкин, 1-қисм. 21.30 — ВРЕМЯ. 22.05 — «Келинг, гаплашиб олайлик...». Аркадий Райкин, 2-қисм. 23.10 — Фақат бир кун. 24.00 Янгиликлар. 00.05 — Илмий-оммабоп фильм.

МТ-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Ҳужжатли фильмлар. 9.45 — «Советский патриот». Киножурнал. 10.00 — Тонгги почта. 10.30 — Ритмик гимнастика. 11.00 — Жаҳон бадиий маданияти. 12.10 — Ўсмирлар учун кўрсатув. 14.05 — Телевизион театр таклиф этади. 15.30 — Қозоғистон телевидениесининг программаси. 16.50 — Мультфильм. 17.05 — Теннис. Халқаро турнир. 18.50 — «Хотима», Бадиий фильм. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.45 — Здоровье. 21.30 — Время. 22.05 — «Бизнинг қарзларимиз», Бадиий фильм. 23.30 — Янгиликлар. 23.35 — Баскетбол шарҳи.

ЎзТВ-I. 7.10 — Ритмик гимнастика. 7.30 — Салом, кичкинтойлар! 7.40 — Ҳужжатли фильм. 8.00 — Ахборот. 8.20 — Ихтирочилар ва рационализаторлар кунига. 8.30 — ВРЕМЯ. 9.15 — Светофор. 10.15 — Врач маслаҳати. 10.25 — Юрмала—87. 11.35 — Демократия амалда. 12.05 — Американинг янги мультфильмлари ҳақида ҳикоя. 12.50 — Анъана ва замонавийлик. 13.35 — «Суюк Момо», Спектакль. 14.50 — Спортивний Узбекистан. 15.20 — Буни ҳамма билиши ва уддалаши керак. 15.50 — Абитуриент-87. 18.00 — Дўстлик экрани. 19.00 — Бойчечак. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ота-оналар университети. 20.15 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Ёшлигим менинг. 21.30 — ВРЕМЯ. 22.05 — Бугун — Ихтирочилар ва рационализаторлар куни.

ЎзТВ-II. ДУШАНБА. 18.30 — «Мен яшайдиган олам». 19.00 — Болалар учун фильм. 19.30 — Новости. 19.50 — Кинолавҳа. 20.00 — Адабиётлар дўстлиги — халқлар дўстлиги. 20.30 — Ахбор. 20.50 — Музикали программа. 21.30 — ВРЕМЯ. 22.05 — «Икки Фёдор». Бадиий фильм. 23.20 — Шу куннинг янгиликлари.

28 июнь, якшанба

МТ-I. 8.00 — Зарядка. Мультфильм. Музика. 8.30 — ВРЕМЯ. 9.15 — Ритмик гимнастика. 10.00 — Спортлото. 10.15 — Будильник. 10.45 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан! 11.45 — Тонгги почта. 12.15 — Саёҳатчилар клуби. 13.15 — Музикали киоск. 13.45 — Қишлоқ янгиликлари. 14.45 — Здоровье. 15.30 — «Мерос». Телевизион альманах. 16.30 — Халқ ижодиёти II Бутуниттифоқ фестивали. 17.00 — Ҳужжатли фильм. 18.15 — Агар соғлом бўлай десанг! 18.30 — Халқаро панорама. 19.15 — Мультфильмлар. 19.50 — «Душанбагача бир гап бўлар». Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Дўстлик алифбеси. СССР — БХР телекўприги. 23.20 — СССР халқ артисти О. Ченчикова ва РСФСРда хизмат кўрсатган артист М. Даукаев рақсга тушадилар. 00.10 — Янгиликлар.

МТ-II. 9.00 — Зарядкага сафланинг! 9.20 — «Бизнинг қарзларимиз». Бадиий фильм. 10.45 — Илмий-оммабоп фильм. 11.05 — Шопен қўшиқлари. 11.35 — Рус тили. 12.05 — Камалак. 12.30 — «КВН-87». Финал. 14.45 — «Деспотводе». Спектакль. 17.30 — Жаҳон музика маданияти хазинасидан. 18.30 — Ўсимликлар дунёси. 19.30 — Спорт программаси. Танаффусда — Хайрли тун, кичкинтойлар! 21.30 ВРЕМЯ. 22.05 — «Дастлабки тергов». Бадиий фильм. 23.35 — Янгиликлар. 23.40 — Енгил атлетика. Европа кубоги 00.05 — Теннис. Халқаро турнир.

ЎзТВ-I. 7.10 — Ритмик гимнастика. 7.30 Музикали палитра. 8.00 — Ахборот. 8.20 — Ҳужжатли фильм. 8.30 — ВРЕМЯ. 9.15 — Биргаликда куйлаймиз. 9.35 — Истеъдод. 9.55 — «Юрмала—87». 11.05 — Шахмат мактаби. 11.25 — Ёш олимлар телеклуби. 11.55 — Дўстлик — ёшларнинг байроғи 12.40 — Бахшилар республика конкурси ғолибларининг якунловчи концерти. 14.30 — Коммунистлар ҳақида ҳикоялар. 14.55 — Эстрада калейдоскопи. 15.35 — Ўзбек киносининг барҳаёт анъаналари. 16.45 — Реклама. 18.10 — Томошабинлар фикри кўзгусида. 18.20 — Мактаб ўқувчилари учун. 18.50 — Мультфильм. 19.00 — Санъат оламида. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ёшлик. 20.30 — Ахборот. 20.50 — «Сени кутарман». 21.30 — Время. 22.05 — Шийпондаги учрашувлар. 23.15 — Программа тугашига ярим соат қолганда.

ЎзТВ-II. ФРУНЗЕ. 15.25 — Мультфильм. 15.40 — Дўстлик тароналари. 16.10 — Бугун — Совет ёшлари куни. 16.30 — Биринчи микрофон. 17.10 — «Новинки» киноклуби. 18.30 — Халқаро панорама. 19.15 — Итальян операларидан ариялар. 19.55 — Инсон. Жамият. Қонун. 20.30 — Халқ ижодиёти II Бутуниттифоқ фестивали. 21.30 — Время. 22.05 — «Кинокўзгу». 22.50 — «Мафтункор лаҳзалар». Бадиий фильм.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
(«Советский Узбекистан»)
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР
Издается на узбекском языке

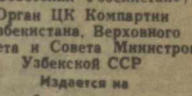

Редакция адреси: 700083, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими телефонлари — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-06.